

Lovforslag nr. L 167. Fremsat den 1. februar 1995 af indenrigsministeren (Birte Weiss)

Forslag

til

Lov om ændring af de kommunale styrelseslove m.v.

(Information om kommunale servicemål, ændrede vederlæggelsesregler, ret til fravær fra arbejde m.v.)

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 526 af 22. juni 1993, som æn- dret ved lov nr. 286 af 27. april 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

2. I § 8 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:
»*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen kan fastsætte regler om varigheden af sine møder.«
Stk. 3 bliver herefter *stk. 4*.

3. I § 8 indsættes efter *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at medlemmerne skal have tilsendt sagsmateriale til brug for behandlingen af sagerne, herunder eventuelle sagsbeskrivelser og indstillinger. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte, hvorvidt og på hvilken måde medlemmerne kan forlange, at der til brug for behandlingen af sagerne tilvejebringes oplysninger eller ydes teknisk bistand fra administrationen.«
Stk. 4 bliver herefter *stk. 6*.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 9. Ethvert medlem af kommunalbestyrelsen har som led i varetagelsen af sit hverv ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

Stk. 2. Begæring om sagsindsigt efter *stk. 1* skal rettes til borgmesteren og angive den sag

eller det materiale i en sag, som ønskes gennemset.

Stk. 3. Borgmesteren kan begrænse retten til sagsindsigt, når det er nødvendigt af hensyn til sagerne ekspedition, eller når en adgang til sagsindsigt i øvrigt vil være forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder.

Stk. 4. Et medlem har ret til efter anmodning at få tilsendt kopi af sagsmateriale, hvori den pågældende har ret til sagsindsigt, jf. *stk. 1-3*. Kommunalbestyrelsen kan dog fastsætte nærmere retningslinier for udøvelsen af retten til at få tilsendt sagsmateriale, herunder begrænsninger i retten hertil, når dette findes nødvendigt.«

5. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om afholdelse af seminarer for kommunalbestyrelsens medlemmer vedrørende kommunens årsbudget eller andre kommunale anliggender af overordnet betydning. Kommunalbestyrelsens beslutning herom skal så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, *stk. 1*.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at andre deltager i eller overværer seminarer.

Stk. 3. På seminarer kan der ikke træffes beslutninger.«

6. I § 10, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår: »eller ønskeligt«.

7. § 15 a ophæves.

8. § 16 affattes således:

»§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- a) deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg,
- b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- c) deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- d) deltagelse i seminarer, jf. § 9 a,
- e) varetagelse af andre, nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, og
- f) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

Stk. 2. For medlemskab af økonomiudvalg og stående udvalg kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde kommunalbestyrelsens medlemmer udvalgsvederlag. De nærmere regler om udvalgsvederlag fastsættes af indenrigsministeren, som tillige kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen kan yde vederlag for medlemskab af andre udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. For deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 6, ydes der diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a.

Stk. 4. Til et kommunalbestyrelsesmedlem, der har et eller flere børn under 10 år boende i hjemmet, ydes et tillægsvederlag. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tillægsvederlaget og om afgrænsning af kredsen af medlemmer, der skal ydes et sådant vederlag.

Stk. 5. Et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a - d, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbløb, som af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 3. Indenrigsministeren fast-

sætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Stk. 6. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1, 2 og 4, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Stk. 7. Indenrigsministeren fastsætter regler om ydelse af vederlag og efterløn til formændene for de af kommunalbestyrelsen nedsatte udvalg samt regler om ydelse af vederlag til et medlem, der fungerer som udvalgsformand på grund af formandens fravær.

Stk. 8. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 3 og 4.

Stk. 9. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-8.

Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge, nære pårørende.

Stk. 11. Kommunalebestyrelsen kan beslutte at yde de i stk. 10 nævnte godtgørelser til kommunalbestyrelsens medlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Kommunalebestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.

Stk. 12. Til kommunalbestyrelsens formand og magistratsmedlemmer, jf. § 64, kan der ikke ydes de vederlag, der er nævnt i stk. 1, 2 og stk. 4-7, eller den godtgørelse, der er nævnt i stk. 10, litra c.«

9. § 16 a affattes således:

»§ 16 a. Kommunalebestyrelsen kan beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at væ-

re medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v.

Stk. 2. For deltagelse i møder i et havneudvalg, jf. § 19, stk. 2, ydes der til udvalgsmedlemmer, som ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i stk. 3 og 4.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af diæterne. Diæterne fastsættes til et bestemt beløb pr. dag, og således at der for dage, hvor varetagelsen af hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes det dobbelte beløb. Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for samme primærkommunes grænser.

Stk. 4. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætbløbet for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Stk. 5. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Stk. 6. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-4.

Stk. 7. I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, de i § 16, stk. 10, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at godtgøre de i stk. 7 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-f, nævnte aktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med deltagelse i de i § 16, stk. 1, nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

10. Efter § 16 a indsættes i kapitel II:

»§ 16 b. Et medlem af kommunalbestyrelsen, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet i det omfang, det er nødvendigt af

hensyn til deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-d, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Formanden for kommunalbestyrelsen og magistratsmedlemmer, jf. § 64, har ikke ret til fravær efter stk. 1.

Stk. 3. Retten til fravær efter stk. 1 omfatter ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

§ 16 c. En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse.

§ 16 d. Afskediges en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold.

Stk. 2. Afskediges en lønmodtager i strid med § 16 c, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse.

Stk. 3. Godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.«

11. § 20, stk. 1, affattes således:

»Udvalgene udøver deres virksomhed i møder. Økonomiudvalget og hvert stående udvalg træffer for hvert regnskabsår beslutning om, når og hvor udvalgets møder skal afholdes. Udvalgets beslutning om mødeplan kan af ethvert af udvalgets medlemmer forlanges indbragt til afgørelse af kommunalbestyrelsen.«

12. I § 20 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Udvalgene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Alle beslutninger træffes ved stemmeflertal.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

13. I § 20, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter 1. pkt.:

»Udvalgene kan fastsætte regler om varigheden af udvalgs møderne.«

14. I § 47 indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Når tilsynsmyndigheden til brug for udøvelsen af tilsynet modtager arbejdsdokumenter, der i henhold til lov om offentlighed i

forvaltningen og forvaltningsloven er interne, mister dokumenterne ikke som følge af videregivelsen deres interne karakter.«

15. § 52 affattes således:

»§ 52. I forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v. modtager tilsynsrådets medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse efter reglerne i § 16 a.«

16. Efter § 61 c indsættes i kapitel VIII:

»§ 62. Kommunalbestyrelsen skal over for kommunens beboere redegøre for indholdet og omfanget af de væsentligste kommunale ydelser, der tilbydes eller vil blive tilbudt kommunens beboere. Redegørelsen skal tillige indeholde oplysninger om de mål, som kommunalbestyrelsen har sat for udviklingen på de pågældende områder. Redegørelsen skal afgives mindst hvert andet år.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal over for kommunens beboere mindst hvert andet år redegøre for situationen med hensyn til ligestillingen mellem kvinder og mænd blandt de kommunalt ansatte. Redegørelsen skal indeholde oplysning om

- a) hvorvidt kommunen har formuleret en ligestillingspolitik og i givet fald det nærmere indhold af denne,
- b) den kønsmæssige fordeling i forhold til de enkelte stillingskategorier, og
- c) andre forhold, der skønnes at have betydning for vurderingen af kommunens indsats på ligestillingsområdet.«

17. I § 65 b, stk. 2, ændres »§§ 16 og 16 a« til: »§ 16«.

18. I § 65 c, stk. 1, ændres »§§ 15 a – 18, § 19, stk. 1, § 20, stk. 3 og 4« til: »§ 16, § 16 a, § 17, § 18, § 19, stk. 1, § 20, stk. 4 og 5«.

19. I § 65 d, stk. 1, ændres »befordringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16« til: »godtgørelse af udgifter og ydelse af anden støtte efter reglerne i § 16 a«.

20. Efter § 68 indsættes:

»§ 68 a. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der varetager opgaver, som kommunen selv kan løse,

uanset at selskabet, foreningen, fonden m.v. også varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Kommunalbestyrelsen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der udelukkende varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Kommunalbestyrelsen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 1, er ikke undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet for så vidt angår varetagelsen af opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, eller i det omfang dette i øvrigt følger af den lovgivning, der gælder for vedkommende selskab, forening, fond m.v. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 2, er ikke undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet.«

§ 2

I lov om Københavns kommunes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 527 af 22. juni 1993, som ændret ved lov nr. 286 af 27. april 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 1, 2. pkt, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

2. I § 8 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Borgerrepræsentationen kan fastsætte regler om varigheden af sine møder.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 8 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Borgerrepræsentationen kan beslutte, at medlemmerne skal have tilsendt sagsmateriale til brug for behandlingen af sagerne, herunder eventuelle sagsbeskrivelser og indstillinger. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte, hvorvidt og på hvilken måde medlemmerne kan forlange, at der til brug for

behandlingen af sagerne tilvejebringes oplysninger eller ydes teknisk bistand fra administrationen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Ethvert medlem af borgerrepræsentationen har som led i varetagelsen af sit hverv ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

Stk. 2. Begæring om sagsindsigt efter stk. 1 skal rettes til overborgmesteren eller vedkommende borgmester, jf. § 29, og angive den sag eller det materiale i en sag, som ønskes gennemset.

Stk. 3. Overborgmesteren eller borgmesteren kan begrænse retten til sagsindsigt, når det er nødvendigt af hensyn til sagernes ekspedition, eller når en adgang til sagsindsigt i øvrigt vil være forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder.

Stk. 4. Et medlem har ret til efter anmodning at få tilsendt kopi af sagsmateriale, hvori den pågældende har ret til sagsindsigt, jf. stk. 1-3. Borgerrepræsentationen kan dog fastsætte nærmere retningslinier for udøvelsen af retten til at få tilsendt sagsmateriale, herunder begrænsninger i retten hertil, når dette findes nødvendigt.

§ 8 b. Borgerrepræsentationen kan træffe beslutning om afholdelse af seminarer for borgerrepræsentationens og magistratens medlemmer vedrørende kommunens årsbudget eller andre kommunale anliggender af overordnet betydning. Borgerrepræsentationens beslutning herom skal så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen kan tillade, at andre deltager i eller overværer seminarer.

Stk. 3. På seminarer kan der ikke træffes beslutninger.«

5. I § 9, stk. 1, 2. pkt., udgår: »eller ønskeligt«.

6. § 16 affattes således:

»§ 16. Der ydes borgerrepræsentationens medlemmer et fast vederlag, hvis størrelse fastsættes i styrelsesvedtægten. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

a) deltagelse i møder i borgerrepræsentationen og dennes udvalg,

b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af borgerrepræsentationen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,

c) deltagelse i kurser m.v., der af borgerrepræsentationen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,

d) deltagelse i seminarer, jf. § 8 b,

e) varetagelse af andre, nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra borgerrepræsentationen, og

f) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

Stk. 2. For deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 4, ydes der diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 b.

Stk. 3. Til et borgerrepræsentationsmedlem, der har et eller flere børn under 10 år boende i hjemmet, ydes et tillægsvederlag. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tillægsvederlaget og om afgrænsning af kredsen af medlemmer, der skal ydes et sådant vederlag.

Stk. 4. Et borgerrepræsentationsmedlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a – d, nævnte møder m.v. Herudover kan borgerrepræsentationen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbeløb, som af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 b, stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Stk. 5. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1 og 3, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Stk. 6. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i borgerrepræsentationen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 b, stk. 2 og 3.

Stk. 7. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-6.

Stk. 8. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til borgerrepræsentationsmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge, nære pårørende.

Stk. 9. Borgerrepræsentationen kan beslutte at yde de i stk. 8 nævnte godtgørelser til medlemmer af borgerrepræsentationen i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til medlemmer af magistraten godtgørelse efter stk. 8, litra a og b. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte at yde disse godtgørelser til magistratsmedlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

Stk. 11. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med borgerrepræsentations- og magistratsmedlemmers deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

7. Efter § 16 a indsættes:

»§ 16 b. Borgerrepræsentationen kan beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af diæterne. Diæterne fastsættes til et bestemt beløb pr. dag, og således at der for dage, hvor varetagelsen af hvervet beslægtet mere end 4 timer, ydes det dobbelte beløb. Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslægtet, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for Københavns Kommunes grænser.

Stk. 3. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætbløbet for møder af ikke over 4 timers va-

rigthed, jf. stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Stk. 4. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Stk. 5. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-3.

Stk. 6. I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., ydes der til den, der ikke er medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten, de i § 16, stk. 8, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Stk. 7. Borgerrepræsentationen kan beslutte at godtgøre de i stk. 6 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-f, nævnte aktiviteter. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med deltagelse i de i § 16, stk. 1, nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

8. Efter § 16 b indsættes i kapitel II:

»§ 16 c. Et medlem af borgerrepræsentationen, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-d, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Retten til fravær efter stk. 1 omfatter ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

§ 16 d. En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til borgerrepræsentationen eller er valgt til borgerrepræsentationen.

§ 16 e. Afskediges en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et valg til borgerrepræsentationen eller er valgt til borgerrepræsentationen, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold.

Stk. 2. Afskediges en lønmodtager i strid med § 16 d, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse.

Stk. 3. Godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.«

9. I § 45 indsættes som stk. 2:

»*Stk. 2.* Når indenrigsministeren til brug for udøvelsen af tilsynet modtager arbejdsdokumenter, der i henhold til lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven er interne, mister dokumenterne ikke som følge af videregivelsen deres interne karakter.«

10. Efter § 49 indsættes:

»§ 49 a. Borgerrepræsentationen skal over for kommunens beboere redegøre for indholdet og omfanget af de væsentligste kommunale ydelser, der tilbydes eller vil blive tilbudt kommunens beboere. Redegørelsen skal tillige indeholde oplysninger om de mål, som borgerrepræsentationen har sat for udviklingen på de pågældende områder. Redegørelsen skal afgives mindst hvert andet år.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen skal over for kommunens beboere mindst hvert andet år redegøre for situationen med hensyn til ligestillingen mellem kvinder og mænd blandt de kommunalt ansatte. Redegørelsen skal indeholde oplysning om

- hvorvidt kommunen har formuleret en ligestillingspolitik og i givet fald det nærmere indhold af denne,
- den kønsmæssige fordeling i forhold til de enkelte stillingskategorier, og
- andre forhold, der skønnes at have betydning for vurderingen af kommunens indsats på ligestillingsområdet.«

11. Efter § 51 a indsættes:

»§ 52. Borgerrepræsentationen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der varetager opgaver, som kommunen selv kan løse, uanset at selskabet, foreningen, fonden m.v. også varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Borgerrepræsentationen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der udeluk-

kende varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Borgerrepræsentationen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 1, er ikke undergivet borgerrepræsentationens beslutninger ved udøvelsen af hvervet for så vidt angår varetagelsen af opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, eller i det omfang dette i øvrigt følger af den lovgivning, der gælder for vedkommende selskab, forening, fond m.v. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 2, er ikke undergivet borgerrepræsentationens beslutninger ved udøvelsen af hvervet.«

§ 3

I lov nr. 1054 af 23. december 1992 om civilt beredskab foretages følgende ændringer:

1. I § 9, *stk. 3*, ændres »Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-3 og 5,« til: »Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-4 og 6,«.

2. § 9, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2 og § 11, stk. 1, eller den fælles beredskabskommission, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, kan beslutte, at der ydes beredskabskommissionens medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af beredskabskommissionen. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af Københavns Magistrat ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgering.«

§ 4

I den sociale styrelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 552 af 10. juli 1991, som ændret senest ved lov nr. 448 af 1. juni 1994, affattes § 6, *stk. 8*, således:

»*Stk. 8.* Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes udvalgets medlemmer diæter, er-

statning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af udvalget. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af Københavns Magistrat ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning. Udgifterne ved udvalgets virksomhed afholdes af kommunen.«

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. september 1995, § 1, nr. 8, 9, 15, 17, 18 og 19, § 2, nr. 6 og 7, § 3 og § 4 dog først den 1. januar 1996.

Stk. 2. Der foretages ikke regulering af statens generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne for kommunernes og amtskommunernes udgifter i forbindelse med de ændrede vederlæggelses- og godtgørelsesregler, jf. § 1, nr. 8 og 9, § 2, nr. 6 og 7, § 3 og § 4.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget bygger i det væsentligste på to udvalgsbetænkninger

- betænkning nr. 1268/1994 om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor (Fornyelsesudvalget)
- betænkning nr. 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår.

Formålet med de foreslåede ændringer i den kommunale styrelseslovgivning er at sikre kommunalpolitikere bedre vilkår under udøvelsen af deres hverv og at skabe en større interesse blandt borgerne for det kommunalpolitiske arbejde, herunder for deltagelse i arbejdet.

På en række punkter er der behov for en lettelse af kommunalpolitikernes arbejdsbyrde. Der foreslås derfor ændringer med hensyn til mødeplanlægning, mødetilrettelæggelse og adgang til sagsmateriale m.v., herunder ændringer med henblik på at forbedre handicappedes muligheder for at varetage kommunale hverv.

Med forslaget sikres det endvidere, at alle befolkningsgrupper har mulighed for at deltage i det kommunalpolitiske arbejde, således at der opnås en bedre og bredere repræsentation i de kommunale råd. Det bemærkes i den forbindelse, at privat ansatte udgør ca. 40 pct. af vælgerne, men alene 28 pct. af medlemmerne af de i 1993 valgte kommunalbestyrelser. Der foreslås ændringer i de gældende regler om vederlæggelse og godtgørelse af visse udgifter. Efter forslaget skal kommunalbestyrelsesmedlemmer desuden sikres ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse som følge af varetagelsen af deres hverv.

For at fastholde og øge interessen for det kommunalpolitiske arbejde foreslås der desuden en større åbenhed i kommunerne med hensyn til indhold af og mål for de kommunale servicetilbud. Efter forslaget skal kommunerne informere borgerne om udviklingen inden for de enkelte serviceområder, således at borgerne herigennem kan vurdere og indgå i en dialog med kommunen om serviceniveauet og den

kommunale prioritering af de enkelte serviceområder.

2. Lovforslagets indhold

Hovedpunkterne i lovforslaget er:

- 1) Informationsforpligtelse over for borgerne vedrørende kommunale serviceydelser samt vedrørende kommunal ligestillingspolitik.
- 2) Udvidelse af kommunalbestyrelsernes adgang til at udpege medlemmer af bestyrelser for selskaber, foreninger, fonde m.v.
- 3) Ændring og forbedring af arbejdstilrettelæggelsen i de kommunale organer.
- 4) Ændring og forbedring af vederlagsordningen for kommunalpolitikere.
- 5) Ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i forbindelse med varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem.

2.1. Informationsforpligtelse over for borgerne vedrørende kommunale serviceydelser samt vedrørende kommunal ligestillingspolitik

2.1.1. Informationsforpligtelse over for borgerne vedrørende kommunale serviceydelser

Efter forslaget vil kommunalbestyrelserne få pligt til at informere kommunens borgere om målsætningerne for de kommunale serviceydelser. Forslaget herom skal ses på baggrund af anbefalingerne i betænkning 1268/1994 om fornyelse og effektivisering i den kommunale sektor. Der kan herved henvises til betænkningen side 21 ff.

I betænkningen har udvalget bl.a. vurderet den kommunale serviceinformation. Størstedelen af denne serviceinformation foregår i dag på frivillig basis, idet der generelt ikke er fastsat retningslinier for kommunal serviceinformation. Det betyder, at informationsinitiativerne i forhold til de kommunale serviceydelser varierer betydeligt fra kommune til kommune.

Udvalget har konstateret, at der i størstedelen af kommunerne ydes en betydelig informationsindsats. I nogle kommuner sker dette med udgangspunkt i

selve budgettet, således at der i budgetbemærkningerne redegøres for kommunens målsætninger samt for de af kommunalbestyrelsen besluttede service-mål m.v. Andre kommuner anvender kommuneplanarbejdet til at informere mere generelt om kommunens målsætninger og virksomhed. I nogle kommuner udsendes endvidere selvstændige orienteringer til borgerne om målsætninger for udviklingen i kommunen. Senest er nogle kommuner begyndt at udarbejde oversigter over, hvilke krav og forventninger borgerne kan stille til kommunen – de såkaldte borgerrettigheder. Der er dog også kommuner, der fastholder en mere traditionel økonomibaseret information til borgerne, der typisk ikke indeholder oplysninger om, hvilket serviceniveau der følger af kommunalbestyrelsens prioriteringer og budgettering.

Forslaget om at indføre en kommunal forpligtelse til at informere om den kommunale service er således ikke udtryk for, at der ikke allerede i dag ydes en betydelig informationsindsats i mange kommuner. Baggrunden for forslaget er et ønske om at sikre, at der i alle kommuner gives borgerne en tilgængelig oversigt over, hvilke rammer og målsætninger kommunalbestyrelsen i deres kommune har sat for de kommunale serviceydelser.

En sikring af en sådan informationsvirksomhed er væsentlig for borgernes mulighed for at deltage aktivt i den kommunalpolitiske debat om kommunens serviceniveau og om prioriteringen mellem de enkelte servicetilbud. Information herom er endvidere en nødvendig forudsætning for, at borgerne kan vurdere de kommunale serviceydelser i forhold til bl.a. kommuneskattens størrelse og de målsætninger for kommunens udvikling, som kommunalbestyrelsen har fastlagt.

Hensynet til kommunernes forskellighed taler imod, at der udformes et detaljeret regelsæt for informationens form og indhold. Informationsopgaven varierer både i forhold til de opgaver, der aktuelt er i centrum, og i forhold til den lokalpolitiske debat. Et detaljeret regelsæt ville ikke have mulighed for at tage hensyn til sådanne forskellige forhold i de enkelte kommuner. Desuden ville det kunne virke blokerende i forhold til den udvikling af serviceinformationen, der allerede er i gang i et stort antal kommuner.

I betænkning 1268/1994 er det derfor anbefalet, at der ikke centralt fastsættes særlige regler om indholdet og den nærmere udformning af informationen, og dermed om hvordan kommunalbestyrelsen eller amtsrådet skal opfylde informationsforpligtelsen.

Det er dog en forudsætning, at serviceinformationen udformes på en måde, der er egnet til at øge borgernes muligheder for selv at vurdere målene for

de vigtigste kommunale serviceydelser. Kommunalbestyrelsen skal derfor også sørge for, at serviceinformationen ydes i en tilgængelig form for kommunens borgere.

Endvidere forudsættes det, at redegørelsen udformes på en måde, der gør det muligt at følge op på oplysningerne og målsætningerne i den næste udmelding om servicemålsætninger. Af en sådan opfølgning skal fremgå, hvilke resultater der er opnået i forhold til de målsætninger, som kommunalbestyrelsen eller amtsrådet har sat sig for udviklingen af de kommunale serviceydelser.

I øvrigt vil de relevante ressortministerier og de kommunale organisationer kunne vejlede kommunerne og amtskommunerne om, hvordan en redegørelse nærmere kan udformes.

Der skal i denne sammenhæng peges på det vejledningsmateriale, der allerede er udarbejdet. Der kan herved bl.a. henvises til betænkning 1268/1994, hvor der i et bilag er givet eksempler på en række konkrete serviceoplysninger inden for 10 centrale kommunale serviceområder. Endvidere kan nævnes Socialministeriets pjece »Synlig for borgerne« (1994), der indeholder eksempler på såvel serviceinformation som formulering af servicemål, og Finansministeriets rapport »Serviceerklæringer« (1994), der ligeledes indeholder en række eksempler og anvisninger. Endelig skal peges på publikationen »Fokus – på brugerne. En eksempelsamling om kvalitetsudvikling og servicemål i kommunerne« (1994), som er udsendt af de kommunale organisationer.

2.1.2. Informationsforpligtelse over for borgerne vedrørende kommunal ligestillingspolitik

Kommunerne er ligesom andre offentlige myndigheder i henhold til § 1, stk. 2, i lov om ligestilling mellem mænd og kvinder (lov nr. 238 af 20. april 1988) forpligtet til inden for deres område at arbejde for ligestilling og kan i den forbindelse iværksætte særlige foranstaltninger med henblik på at fremme lige muligheder for mænd og kvinder.

Spørgsmålet om iværksættelse af handlingsplaner m.v. på offentlige arbejdspladser har i de senere år jævnligt været genstand for debat i Folketinget – senest på baggrund af Ligestillingsrådets rapport fra november 1993 »Vejen videre«. Rapporten blev behandlet under en forespørgselsdebat i Folketinget den 28. april 1994 (Folketingstidende 1993/94 spalte 10207 f). Et bredt flertal i Folketinget vedtog i den forbindelse et forslag om motiveret dagsorden (nr. D 57). Af dagsordenen fremgår det bl.a., at Folketinget opfordrer regeringen til at sikre, »at arbejde med at fremme ligestillingen intensiveres«, bl.a. ved »at optage forhandlinger med kommuner og amtskommu-

ner om fremme af ligestillingen på kommunale og amtskommunale arbejdspladser».

Forslaget om en pligt for kommunalbestyrelsen til mindst hvert andet år at redegøre for ligestillingssituationen blandt kommunalt ansatte skal ses som led i etableringen af det bedst mulige grundlag for de kommende års samarbejde mellem regeringer og kommuner og amtskommuner som opfølgning på denne opfordring fra Folketingets side.

Fastsættelsen af ligestillingspolitikken er imidlertid fortsat den enkelte kommunes og amtskommunes opgave og ansvar. Formålet med lovforslaget er at sikre, at der på et rimeligt niveau oplyses om ligestillingssituationen i den enkelte kommune.

2.2. *Udvidelse af kommunalbestyrelsernes adgang til at udpege medlemmer af bestyrelser for selskaber m.v.*

Fornyelsesudvalget har i betænkning 1268/1994, side 30 f., anbefalet, at der i de kommunale styrelseslove tilvejebringes hjemmel til, at kommunalbestyrelser – ud over den allerede i dag eksisterende adgang til at vælge kommunale repræsentanter til bestyrelser for selskaber, foreninger, fonde m.v., der alene beskæftiger sig med kommunale opgaver – kan vælge medlemmer af bestyrelser for selskaber, foreninger, fonde m.v. i alle tilfælde, hvor der foreligger en kommunal interesse i den virksomhed, der udfoldes af selskabet, foreningen, fonden m.v. I Fornyelsesudvalgets betænkning er der bl.a. peget på, at kommuner kan have behov for at indvælge bestyrelsesmedlemmer i erhvervsråd, undervisningsinstitutioner og fonde. Det er Fornyelsesudvalgets opfattelse, at en adgang hertil vil give mulighed for bedre praktisk samarbejde mellem kommuner og selskaber, foreninger, fonde m.v.

I overensstemmelse med anbefalingen fra Fornyelsesudvalget giver den foreslåede ny § 68 a i den kommunale styrelseslov (og den foreslåede tilsvarende bestemmelse i § 52 i den københavnske styrelseslov) hjemmel til, at kommunalbestyrelserne i videre omfang end efter gældende ret vil kunne udpege medlemmer til bestyrelser for selskaber, foreninger, fonde m.v. Flertallet i en sådan bestyrelse må dog ikke udgøres af medlemmer, som er udpeget af den samme kommunalbestyrelse efter § 68 a, stk. 1 og 2. En kommunalbestyrelse har endvidere ikke instruktionsbeføjelse over for et bestyrelsesmedlem, som er udpeget af kommunalbestyrelsen efter § 68 a, stk. 1 og 2. Dog vil et bestyrelsesmedlem, der er udpeget efter § 68 a, stk. 1, kunne være underlagt kommunalbestyrelsens beslutninger for så vidt angår varetagelsen af opgaver, som kommunen selv kan løse.

Lovforslaget tager alene sigte på det kommunalretlige spørgsmål om kommunalbestyrelsernes adgang til at udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v. En beslutning om at give en kommunalbestyrelse ret til at udpege et eller flere medlemmer af sådanne bestyrelser vil skulle træffes af vedkommende selskab, forening, fond m.v. i overensstemmelse med de selskabs-, forenings- eller fondsretlige regler herom. Det er ligeledes disse regler, som vil regulere retsstillingen, herunder funktionsperioden, for bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget i medfør af § 68 a, stk. 1 og 2.

Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget af en kommunalbestyrelse i medfør af § 68 a, stk. 2, repræsenterer ved udøvelsen af hvervet ikke kommunen, ligesom bestyrelsesmedlemmet ikke skal varetage kommunale interesser. Bestyrelsesmedlemmet har således de samme rettigheder og pligter som de øvrige medlemmer af bestyrelsen. Det samme gælder som udgangspunkt for et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget af en kommunalbestyrelse i medfør af § 68 a, stk. 1. Udgangspunktet fraviges dog, når et bestyrelsesmedlem i henhold til § 68 a, stk. 3, 1. pkt., er undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet.

Efter de i dag gældende regler har kommunalbestyrelserne en vis adgang til at udpege medlemmer til bestyrelser for selskaber, foreninger, fonde m.v. Kommunale bestyrelser kan således deltage i ledelsen af et selskab, en forening, en fond m.v., der udelukkende varetager opgaver, som kommunen selv kan varetage. Denne retstilstand berøres ikke af lovforslaget.

2.3. *Ændring og forbedring af arbejdstilrettelæggelsen i de kommunale organer*

Lovforslaget omfatter dels forslag vedrørende kommunalbestyrelsesmedlemmers sagsforberedelse, dels forslag vedrørende mødevirksomheden i kommunalbestyrelser og udvalg. Til grund for forslagene ligger betænkning 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår.

Formålet med forslagene er først og fremmest at gøre det lettere for kommunalbestyrelsesmedlemmer at varetage de ofte meget tidskrævende kommunale hverv. Der stilles således bl.a. forslag om, at der med henblik på en bedre arbejdstilrettelæggelse skal udarbejdes årlige mødeplaner også for udvalgsmøder.

Da der ikke ved en central regulering af forhold vedrørende sagsforberedelse og mødevirksomhed vil kunne tages hensyn til de lokale forhold i de enkelte kommuner, er det på en række af disse områder fun-

det hensigtsmæssigt – i stedet for en central regulering – at overlade det til de enkelte kommunalbestyrelser at træffe nærmere beslutning herom.

Det er imidlertid på nogle områder fundet ønskeligt at tilskynde kommunalbestyrelserne til at træffe beslutninger om sagsforberedelsen og mødevirksomheden, og det er derfor foreslået, at det i loven udtrykkeligt angives, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom. Det gælder således forslagene om, at der kan fastsættes regler om varigheden af møderne, og at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om informationsniveau samt om ydelse af teknisk bistand fra administrationen.

Det er endvidere fundet hensigtsmæssigt at lovfæste kommunalbestyrelsesmedlemmernes ret til sagsindsigt samt at indføre en ret for de enkelte medlemmer til at få kopi af det materiale, hvori der er ret til sagsindsigt. Samtidig er det dog fundet nødvendigt at give kommunalbestyrelsen mulighed for at begrænse retten til at få kopi af sagsakter.

Udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v. har set det som et problem i forhold til ønsket om en smidig sagsforberedelse, at interne arbejdsdokumenter undergives offentlighed alene på grund af den omstændighed, at dokumenterne er videregivet til tilsynsmyndighederne som led i en tilsynssag. Det foreslås derfor, at sådanne dokumenter ikke undergives aktindsigt alene som følge af videregivelsen. Herved vil retstilstanden blive identisk med den, der gælder i forhold til dokumenter, der fremsendes til Folketingets Ombudsmand i forbindelse med ombudsmandens behandling af en klage.

Da det i mange kommuner er blevet almindeligt at afholde seminarer til drøftelse af kommunale anliggender af overordnet betydning f.eks. planlægning, organisationsændringer og årsbudget, er det fundet rigtigst, at denne særlige form for mødevirksomhed omtales i den kommunale styrelseslovgivning. Herved fastslås det tillige, at der gælder en mødepligt.

Endelig er det foreslået, at der sker en begrænsning og præcisering af adgangen til at behandle sager for lukkede døre.

2.4. Ændring og forbedring af vederlagsordningen for kommunalpolitikere

2.4.1. Det overordnede formål

Lovforslaget omfatter dels forslag vedrørende selve vederlæggelsen af kommunalbestyrelsesmedlemmer, dels forslag vedrørende godtgørelse af udgifter afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv. Til grund for forslagene ligger betænkning 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår.

Det er et overordnet sigte med forslagene at sikre en mere rimelig og tidssvarende vederlæggelse af det kommunalpolitiske arbejde. Forslagene er således udtryk for et nyt syn på værdiansættelsen af det kommunalpolitiske arbejde.

Som anført i betænkningen fra udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår (kapitel VII), indebærer funktionen som kommunalbestyrelsesmedlem først og fremmest et ansvar for, at kommunens anliggender styres på en forsvarlig måde. Et sådant syn på politikrollen medfører, at kommunalpolitisk arbejde uden betænkelighed kan vederlægges nogenlunde ensartet. Det har således været opfattelsen hos den helt overvejende del af udvalgets medlemmer, at alle kommunalbestyrelsesmedlemmer skal oppebære samme vederlag – uanset om der er tale om en primærkommune eller en amtskommune, uanset antallet af medlemmer i kommunalbestyrelse eller amtsråd, og uanset hvilke kommunale hverv de enkelte medlemmer bestrider.

Spørgsmålet om graduering af vederlaget efter kommunens størrelse i form af indbyggertallet har dog givet anledning til større tvivl i udvalget, jf. herved det anførte i betænkningen, side 61-62.

Den foreslåede vederlæggelse vil indebære en vægelse væk fra princippet om vederlæggelse pr. fremmøde og i forhold til mødetidsforbruget. I stedet vil der ske en vederlæggelse af selve funktionen – ledelsen af kommunen gennem det politiske arbejde i navnlig kommunalbestyrelse og udvalg.

Det er i overensstemmelse med betænkningen fra udvalget om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v. i lovforslaget valgt at formulere regler, der er så enkle, klare og lette at administrere som muligt. Kommunalepolitikernes krav på vederlæggelse skal således som udgangspunkt være bestemt ved ufravigelige regler. Herved gives kommunalpolitikere langt bedre muligheder for at overskue og indrette sig på de økonomiske vilkår.

2.4.2. Det nye vederlagssystem

Det foreslåede nye vederlagssystem tager udgangspunkt i, at alle kommunalbestyrelsesmedlemmer vederlægges med et fast grundvederlag. Grundvederlaget suppleres dog af en adgang for kommunalbestyrelsen til at vederlægge medlemmer, der deltager i udvalgsarbejde. Efter de hidtil gældende regler har medlemmerne modtaget flere forskellige typer af vederlag i medfør af enten diætorordningen i § 16 eller flervederlagsordningen i § 16 a i den kommunale styrelseslov. Kommunalebestyrelsen har kunnet vælge mellem de to vederlagsordninger, jf. den gældende § 15 a.

I den hidtidige diætordning modtager medlemmer af kommunalbestyrelser et fast vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen og diæter for deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg. Det enkelte medlem kan i denne ordning vælge at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i stedet for det faste vederlag. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde diæter (og/eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste) for varetagelse af andre kommunale hverv samt for deltagelse i kurser.

Efter flervederlagsordningen modtager medlemmerne af en kommunalbestyrelse ligeledes et fast vederlag eller som alternativ hertil erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Der ydes ikke diæter, men i stedet et tillægsvederlag, der udgør vederlæggelsen for alle de kommunale hverv, et medlem varetager, bortset fra hverv, der udføres som medlem af økonomiudvalg og de stående udvalg. For medlemskab af disse udvalg kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde et udvalgsvederlag.

Ved lovforslaget afskaffes diætordningen. Forslaget betyder, at der i stedet for en vederlæggelse pr. fremmøde sker en vederlæggelse af selve funktionen som kommunalpolitiker.

Udvalget om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår har ikke i sin betænkning set det som sin opgave at udtale sig mere præcist om det fremtidige niveau for vederlæggelsen. Udvalget har imidlertid fundet at måtte anse det for en nødvendig og for udvalgets forslag helt afgørende forudsætning, at der generelt sker en væsentlig forbedring af kommunalpolitikernes vederlagsforhold, og at kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke stilles ringere i vederlagsmæssig henseende (målt i kroner og øre), end det i dag er tilfældet.

2.4.3. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

I betænkningen fra udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår diskuteres det særligt om muligheden for erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste bør opretholdes, jf. herved side 62-63. Udvalget har således påpeget, at det ville være mest konsekvent i forhold til det overordnede princip om enklere og klarere regler, at denne mulighed blev afskaffet. Udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kræver efter de nuværende regler, at der i de enkelte tilfælde tages stilling til, om der foreligger et møde. Det vil i grænsetilfælde kunne give anledning til tvivl. Hertil kommer, at den vederlagsordning, som foreslås, netop ikke tager udgangspunkt i honorering af fremmødet.

Et flertal af udvalgets medlemmer har imidlertid fundet, at afskaffelse af muligheden for at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste isoleret set må

antages at forringe kommunalpolitikernes vilkår. Det kan endvidere efter dette flertals opfattelse ikke afvises, at det vil kunne påvirke muligheden for at rekruttere personer til det kommunalpolitiske arbejde i en negativ retning, at enhver mulighed for at få erstattet dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste måtte blive udelukket. Det gælder ikke alene i forhold til muligheden for at gøre andelen af privat ansatte i de kommunale råd mere repræsentativ – men på samme måde i forhold til gruppen af selvstændige erhvervsdrivende og i forhold til de offentligt ansatte. Flertallet i udvalget har på denne baggrund foreslået, at muligheden for at opnå erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste opretholdes.

Det samme flertal i udvalget har endvidere fundet anledning til at overveje, om betingelsen om, at der foreligger et møde, bør opretholdes som vilkår for at få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Baggrunden herfor er for det første det mere principielle synspunkt, at den foreslåede vederlæggelse med ét vederlag netop indebærer et brud med princippet om vederlæggelse i forhold til mødetidsforbruget. For det andet er det opfattelsen, at mødebetingelsen i en række tilfælde kan synes mindre rimelig, f.eks. vil forelæggelse af en kommunal sag for statslige myndigheder og deltagelse i møder med andre kommuner eller amtskommuner ikke normalt være aktiviteter, der opfylder mødebetingelsen. Flertallet i udvalget har derfor fundet, at mødereglene bør suppleres med en adgang for kommunalbestyrelsen til at tillægge medlemmer erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved varetagelse af andre nærmere angivne hverv, som de pågældende af kommunalbestyrelsen er anmodet om at udføre.

I overensstemmelse hermed foreslås det, at muligheden for at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste opretholdes, således at det i forhold til en del af vederlaget gøres valgfrit, om et kommunalbestyrelsesmedlem i stedet modtager erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Ordningen udbygges med adgang til for kommunalbestyrelsen at tillægge medlemmer erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ved varetagelse af andre nærmere angivne hverv, selv om mødebetingelsen ikke er opfyldt. Det vil være en forudsætning herfor, at kommunalbestyrelsesmedlemmet af kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg er anmodet om at varetage det pågældende hverv.

Erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste kan efter de nugældende regler højst udgøre det tredobbelte af den almindelige diætsats, dvs. for tiden 960 kr. pr. dag.

Udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v. har specielt drøftet, om dette maksimum burde ændres, jf. herved betænkningen side

F. t. l. vedr. kommunale styrelseslove m.v.

63-64. Udvalget har på den ene side fundet, at grænsen ligger i underkanten af det acceptable, når der henses til formålet med at opretholde ordningen med erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, hvorefter erstatningen må forudsættes at udgøre en reel kompensation for mistet lønindtægt. På den anden side har der i udvalget været enighed om, at en vis overgrænse bør opretholdes.

I lovforslaget foreslås det i overensstemmelse hermed, at der fortsat skal gælde et maksimum for erstatningsbeløbet, men at maksimum lempes, således at erstatningen pr. dag fremover skal kunne udgøre indtil et beløb svarende til det femdobbelte af den almindelige diætsats (for tiden 1.600 kr.).

2.4.4. Særligt vederlag til kommunalbestyrelsesmedlemmer med børn

Særligt med henblik på at opnå en bedre aldersmæssig og kønsmæssig sammensætning af kommunalbestyrelserne foreslås det, at der ydes kommunalbestyrelsesmedlemmer med børn under 10 år et særligt vederlag. Denne form for godtgørelse af udgifter til børnepasning bygger ligeledes på et forslag fra udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår. Ved et generelt vederlagstillæg opnås tillige, at både kommunalbestyrelsesmedlemmer og de personer, der (endnu) ikke har besluttet sig for at deltage i kommunalpolitik, vil få mulighed for at orientere sig om støttemulighederne og herudfra (på forhånd) planlægge, hvordan det kommunalpolitiske arbejde bedst muligt kan passe ind i forhold til andre forpligtelser og ikke mindst i forhold til familielivet.

2.4.5. Godtgørelse af udgifter

Efter de gældende regler har en kommunalbestyrelse mulighed for at yde godtgørelse af udgifter afholdt i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv. For at styrke det enkelte kommunalbestyrelsesmedlems retsstilling stilles forslag om, at tre godtgørelsestyper fremover skal ydes obligatorisk i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i møder og kurser m.v.: rejseudgifter, nødvendige udgifter forbundet med fysisk handicappedes varetagelse af hvervet og udgifter til pasning af syge, nære pårørende.

2.4.6. Udvalgsformænd

Af hensyn til udvalgsformænds ofte vanskelige økonomiske stilling, når de ophører med hvervet, foreslås en efterlønsordning, der bygger på den, der gælder for borgmestre.

2.4.7. Ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer

Da der er stor forskel på arten og omfanget af de kommunale hverv, som ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer varetager, foreslås, at den hidtidige vederlæggelse med diæter og/eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter kommunalbestyrelsens bestemmelse opretholdes. Personer, der varetager kommunale hverv efter valg af kommunalbestyrelsen, foreslås dog tillagt ret til godtgørelse af udgifter i forbindelse med deltagelse i møder m.v.

2.4.8. Københavns Kommune

Reglerne for vederlæggelse af kommunalpolitikere i Københavns Kommune er i dag forskellige fra dem, der gælder for kommunalpolitikere i landets øvrige kommuner.

Det er imidlertid ved lovforslaget tilsigtet, at der sker de samme forbedringer af vilkårene for varetagelse af kommunalpolitisk arbejde i Københavns Kommune som i landets øvrige kommuner. Der sker samtidig en parallelisering af reglerne for vederlæggelse af kommunalpolitikere i Københavns Kommune med reglerne, der gælder for landets øvrige kommuner. Dog vil den hidtidige ordning med ét samlet vederlag blive bevaret.

2.5. Ret til fravær fra arbejdet og beskyttelse mod afskedigelse fra arbejdet i forbindelse med varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem

Efter lovforslaget vil både privat og offentligt ansatte, der er kommunalbestyrelsesmedlemmer, få en lovfæstet ret til fravær fra arbejdet til varetagelse af det kommunale hverv. I tilknytning hertil indeholder forslaget en bestemmelse, hvorefter lønmodtagere, som er medlemmer af en kommunalbestyrelse, beskyttes mod afskedigelse begrundet i kommunalpolitisk arbejde.

Forslagene bygger bl.a. på overvejelserne i betænkning 1271/1994 om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, side 91 ff.

Bestemmelserne i lovforslaget er ikke til hinder for, at der i henhold til anden lovgivning, overenskomster på arbejdsmarkedet eller lignende fastsættes regler, der giver lønmodtagere en videregående ret til fravær og beskyttelse mod afskedigelse.

2.5.1. Ret til fravær fra arbejdet

Formålet med lovforslaget er at sikre en mere ligelig repræsentation af privat og offentligt ansatte i kommunalbestyrelserne.

Offentligt ansatte har efter de gældende regler på arbejdsmarkedet ret til tjenestefrihed til varetagelse

af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Retten til tjenestefrihed kan påberåbes i den udstrækning, det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen, møder i de af kommunalbestyrelsens nedsatte udvalg, kommunale sammenslutningers årsmøder eller kurser, som er et led i varetagelsen af det kommunale hverv.

Der har ikke hidtil været regler, der sikrer privat ansatte kommunalbestyrelsesmedlemmer ret til fravær fra arbejdet til varetagelse af det kommunale hverv.

Lovforslaget tager udgangspunkt i de for offentligt ansatte gældende regler, og det er herved tilstræbt at sikre privat og offentligt ansatte lige muligheder for at deltage i kommunalpolitisk arbejde.

2.5.2. Beskyttelse mod afskedigelse

Der er ikke i dansk ret regler, der giver kommunalpolitikere en særlig beskyttelse mod afskedigelse fra arbejde.

Formålet med forslaget om at beskytte lønmodtagere mod afskedigelse som følge af varetagelse af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem er at sikre, at retten til fravær så vidt muligt gives et reelt indhold. I tilknytning hertil foreslås det, at en arbejdsgiver ikke må afskedige en lønmodtager med den begrundelse, at vedkommende er valgt til en kommunalbestyrelse eller er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg.

Hvis en lønmodtager afskediges, vil arbejdsgiveren – i tilfælde af tvist herom – skulle bevise, at afskedigelsen ikke er begrundet i det kommunalpolitiske arbejde.

Afskediges en lønmodtager i strid med beskyttelsesreglen, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det er ikke muligt at opgøre de økonomiske konsekvenser for kommunerne og amtskommunerne af de foreslåede ændrede vederlæggelses- og godtgørelsesregler. Det skyldes, at merudgifterne bl.a. beror på, i hvilket omfang kommunalbestyrelsesmedlemmerne har hjemmeboende børn under 10 år, i hvilket omfang der skal ydes bistand til handicappede medlemmer, og i hvilket omfang kommunale hverv varetages af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 5, hvorefter der ikke foreslås regulering af statens generelle tilskud til kommunerne og amtskommunerne for så vidt angår merudgifterne, som følger af de ændrede vederlæggelses- og godtgørelsesregler.

Der vil kun i meget begrænset omfang være økonomiske konsekvenser forbundet med den foreslåede pligt for kommunerne til at informere borgerne om indhold og målsætninger for de kommunale serviceydelser. Dette skyldes dels, at der allerede i størstedelen af kommunerne og amtskommunerne ydes en betydelig informationsindsats om dette emne, og dels at der vil være en række fordele for kommunerne i form af administrative lettelser ved at informere deres borgere bedre om den kommunale service. Der vil endvidere være visse økonomiske konsekvenser som følge af den foreslåede pligt for kommunerne til at informere borgerne om kommunal ligestillingspolitik.

De administrative konsekvenser af lovforslaget for kommunerne og amtskommunerne vil ligeledes samlet set være begrænsede, idet lovforslaget såvel indeholder elementer, der kan medføre en vis forøget administration – f.eks. forslagene om udarbejdelse af den nævnte information til borgerne – som elementer der vil medføre administrative lettelser – f.eks. de foreslåede ændringer i mødeplanlægning og mødetilrettelæggelse.

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for staten.

Forslaget er forhandlet med de kommunale parter.

Lovforslaget har ikke erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

4. Hørte myndigheder

Lovforslaget har været forelagt samtlige ministerier, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark samt Københavns og Frederiksberg Kommuner, Dansk Arbejdsgiverforening, LO, Ligestillingsrådet og Det Centrale Handicapråd m.fl.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringen er alene en konsekvensændring som følge af de foreslåede ændringer under nr. 2 og 3.

Til nr. 2

Det er almindeligt antaget, at kommunalbestyrelsen har adgang til at vedtage taletidsbegrænsninger. Den foreslåede bestemmelse om adgang til at fastsætte regler om mødernes varighed skal ses som et supplement hertil. Formålet er således at skabe yderligere muligheder for en begrænsning eller stramning af forhandlingerne og dermed mødernes længde. Kommunalbestyrelsen vil med hjemmel i den fo-

reslåede bestemmelse kunne fastsætte regler om, at møderne normalt ikke skal have en varighed ud over et nærmere angivet timeantal. Ved fastsættelsen af regler herom må kommunalbestyrelsen dog være opmærksom på, at medlemmerne ikke herved afskæres fra en relevant politisk drøftelse og stillingtagen til sagerne.

Til nr. 3

Efter styrelseslovens § 8, stk. 3, skal kommunalbestyrelsens medlemmer inden kommunalbestyrelsesmøderne i videst muligt omfang have underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet. I § 3, stk. 2, i den af Indenrigsministeriet udsendte normalforretningsorden for kommuner, der følges i langt de fleste kommuner, er det fastsat, at medlemmerne senest 4 dage før et ordinært møde skal have tilsendt en dagsorden.

Der er ikke i øvrigt i styrelseslovgivningen regler om udsendelse af mødemateriale til medlemmerne, og det tilkommer således kommunalbestyrelsen at træffe bestemmelse om, hvorvidt og i hvilket omfang medlemmerne skal have tilsendt mødemateriale.

Det tilkommer endvidere kommunalbestyrelsen at afgøre, hvorvidt medlemmers anmodninger om tilvejebringelse af yderligere oplysninger eller om bistand fra administrationen skal imødekommes. Det er dog en almindelig kommunalretlig grundsætning, at en sag skal være således oplyst, at der foreligger et forsvarligt beslutningsgrundlag.

Med den foreslåede ændring af § 8 sker der ikke nogen ændring i kommunalbestyrelsens kompetence til at træffe afgørelse om de nævnte spørgsmål. Da det kan være af væsentlig betydning for kommunalbestyrelsens medlemmer at få tilsendt mødemateriale, herunder skriftlige sagsfremstillinger og indstillinger fra administrationen, er det imidlertid fundet hensigtsmæssigt, at det i loven udtrykkeligt angives, at kommunalbestyrelsen kan træffe bestemmelse herom.

Det samme gælder dels med hensyn til tilvejebringelse af yderligere sagsoplysninger, f.eks. statistisk materiale, som et eller flere medlemmer fremsætter ønsker om, dels med hensyn til medlemmers anmodninger om teknisk bistand fra administrationen. Som følge af det ressourceforbrug og de praktiske problemer, der kan være forbundet med imødekommelse af sådanne ønsker fra de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer, er det anset for hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen generelt drøfter medlemmernes behov for information og bistand fra administrationen.

Uanset at de foreslåede bestemmelser ikke er udtømmende og ikke begrænser den kompetence, kom-

munalbestyrelsen har efter gældende ret, vil en optagelse af bestemmelserne i loven tilskynde kommunalbestyrelserne til at tage stilling til de nævnte spørgsmål, jf. betænkning 1271/1994, side 39 – 42.

Hvis det beslutes at sende mødemateriale til medlemmerne, må det sikres, at alle medlemmer har lige adgang til oplysningerne, uanset hvordan disse formidles til medlemmerne. Der tænkes her på den efterhånden udbredte anvendelse af edb-kommunikation. Hvis der blandt kommunalbestyrelsens medlemmer er nogle, der ikke er i stand til eller ikke ønsker at anvende edb, må det sikres, at disse på anden måde får adgang til oplysningerne.

Medlemmernes behov for at kunne rekvirere yderligere oplysninger vil især gøre sig gældende i forbindelse med forberedelse af vanskeligt tilgængelige sager. Når kommunalbestyrelsen giver medlemmerne mulighed for at få indhentet eller tilvejebragt yderligere oplysninger, er det ligeledes vigtigt, at det sikres, at alle medlemmer har lige adgang til oplysningerne.

Til nr. 4

Bestemmelsen lovfæster den eksisterende adgang til sagsindsigt. Retten er knyttet til varetagelsen af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem/udvalgsmedlem, og det materiale, der begæres sagsindsigt i, må derfor vedrøre et anliggende, som vil kunne indbringes for kommunalbestyrelsen/udvalget som kompetent organ. Retten omfatter således ikke f.eks. skatteforvaltningens sager vedrørende skatteligning. Sager vedrørende sociale ydelser til enkeltpersoner kan ikke indbringes for kommunalbestyrelsen, men medlemmerne af det stående udvalg, som varetager de pågældende sagsområder, har som led i dette hverv ret til sagsindsigt i sager inden for disse områder.

Ved sagsmateriale forstås alle dokumenter, der vedrører sagen, samt indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter. Dokumenter omfatter foruden egentlige skriftstykker også andre aktstykker (f.eks. tegninger, kort og fotografier) samt andre materialer, der træder i stedet for skrift- og aktstykker (f.eks. film, lydband og videooptagelser).

Retten til sagsindsigt omfatter også dokumenter, der er undtaget fra offentlighed efter lov om offentlighed i forvaltningen, herunder interne notater og referater. Sagsmateriale, der befinder sig på institutioner m.v., er også omfattet. Retten til sagsindsigt angår alene eksisterende sagsmateriale og giver ikke det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem ret til at forlange nyt materiale produceret.

Anmodning om sagsindsigt må rettes til borgmesteren, der er den øverste daglige leder i kommunen og den umiddelbart ansvarlige for tilrettelæggelsen af administrationens arbejde. Det er en betingelse, at det nærmere angives, hvad der ønskes sagsindsigt i. Der er således ikke adgang for kommunalbestyrelsesmedlemmer til at foretage en almindelig gennemgang af et antal sager i en forvaltning.

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 3 kan borgmesteren under nærmere angivne forhold begrænse retten til sagsindsigt. Borgmesteren er i sin adgang hertil undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger.

Da det ofte kan være en fordel for kommunalbestyrelsens medlemmer selv at være i besiddelse af det relevante sagsmateriale, er det anset for hensigtsmæssigt – ud over den adgang, der findes inden for offentlighedslovens rammer – at indføre en ret til efter anmodning at få kopi tilsendt af sagsmateriale, der i forvejen er ret til sagsindsigt i.

Da en ret til at få kopier vil kunne betyde et ikke uvæsentligt indgreb i administrationens ressourcer, er der foreslået en ret for kommunalbestyrelsen til at begrænse retten til at modtage kopier, hvis det skønnes nødvendigt. Begrænsning kan ske generelt eller konkret, når særlige forhold taler for det, f.eks. hvis kopiering vil være forbundet med store omkostninger. Adgangen efter offentlighedsloven til at kræve kopier af sagsdokumenter berøres ikke heraf.

Til nr. 5

Under hensyn til at det er blevet almindeligt i mange kommuner, at kommunalbestyrelserne afholder uformelle seminarer om bestemte kommunalpolitiske emner, f.eks. budgetseminarer, er det anset for hensigtsmæssigt, at sådanne seminarer udtrykkeligt nævnes i loven. Seminarer er ikke forsøgt afgrænset nærmere emnemæssigt, og en afgrænsning i forhold til andre mere formløse møder vil kunne give anledning til vanskeligheder. Det er ikke tanken med den foreslåede lovbestemmelse at afskære kommunalbestyrelsen fra at afholde andre uformelle møder. Om der foreligger et seminar i henhold til § 9 a, må herefter i vidt omfang bero på kommunalbestyrelsens afgørelse. Selve betegnelsen er dog ikke i sig selv afgørende, og en »konference« vil således også kunne være omfattet. Beslutning om afholdelse af seminar i henhold til § 9 a indebærer, at seminaret er forbundet med mødepligt, og at deltagelse berettiger til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, jf. § 16, stk. 5.

Beslutning om afholdelse af seminarer bør af hensyn til medlemmernes arbejdstilrettelæggelse så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelse af mødeplanen.

Ønsket om mere uformelle drøftelser forudsætter, at seminarerne ikke er offentlige. Der er derfor ikke foreslået offentlighed for disse møder, men kommunalbestyrelsen kan tillade, at andre f. eks. ansatte i kommunen eller særligt sagkyndige deltager i eller overværer drøftelserne. Kommunalbestyrelsen kan også tillade, at andre kommunalpolitikere, herunder stedfortrædere, deltager. Det er derfor ikke fundet nødvendigt at medtage en bestemmelse svarende til styrelseslovens § 15 om indkaldelse af stedfortrædere.

Der kan ikke på de pågældende seminarer føres forhandlinger med henblik på at træffe beslutninger. Dette må ske på kommunalbestyrelsens ordinære eller ekstraordinære møder.

Bestemmelsen omfatter ikke seminarer for udvalgsmedlemmer. Der er imidlertid intet til hinder for, at udvalg træffer beslutning om afholdelse af mere uformelle møder ved siden af udvalgs møderne, men der vil ikke være nogen mødepligt ved sådanne uformelle møder, og der vil heller ikke kunne ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Til nr. 6

Adgangen til at behandle sager for lukkede døre er en undtagelse fra den almindelige regel om, at kommunalbestyrelsens møder er offentlige.

I den af Indenrigsministeriet udsendte normalforretningsorden for kommuner er i § 1, stk. 2, angivet nogle sagskategorier, der som udgangspunkt skal behandles for lukkede døre.

Da hensynet til at opnå en fri og åben debat ikke kan begrunde dørlukning, og da dørlukning som nævnt må have undtagelsens karakter, foreslås det, at ordene »eller ønskeligt« udgår af bestemmelsen om adgangen til at træffe beslutning om dørlukning. Herved præciseres det, at en sag ikke kan behandles for lukkede døre alene som følge af, at dette anses for hensigtsmæssigt, uanset at der ikke er tale om en sag, hvori der indgår eller forventes at indgå en omtale af fortrolige forhold.

Til nr. 7

Efter de gældende regler i § 15 a skal en kommunalbestyrelse vælge, om medlemmerne skal vederlægges efter reglerne i § 16 (diætordningen) eller efter reglerne i § 16 a (flervederlagsordningen).

Lovforslaget medfører, at diætordningen afskaffes. Alle kommunalbestyrelsesmedlemmer skal fremover vederlægges med et fast grundvederlag, der suppleres af en adgang for kommunalbestyrelsen til

at vederlægge medlemmer, der deltager i udvalgsarbejde.

Til nr. 8

Den foreslåede affattelse af § 16 indeholder en udtømmende regulering af kommunalbestyrelsesmedlemmers vederlæggelse. I § 34, som ikke ændres, findes endvidere regler om vederlæggelsen af kommunalbestyrelsens formand, næstformand og magistratsmedlemmer m.v. For så vidt angår udvalgsformandsvederlag opretholdes den gældende retstilstand, hvorefter vederlaget også kan ydes til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, når et udvalgs sammensætning muliggør dette (f.eks. havneudvalg og beskæftigelsesudvalg).

Med den foreslåede ændring gennemføres en mere ensartet vederlæggelse af alle medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd.

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal der ydes et fast vederlag til alle kommunalbestyrelsesmedlemmer, bortset fra kommunalbestyrelsens formand og de i § 64, stk. 2, nævnte magistratsmedlemmer, jf. stk. 12.

I den gældende § 16 a findes en vederlagsordning med tre forskellige typer vederlag: fast vederlag, tillægsvederlag og udvalgsvederlag.

I den foreslåede ordning ydes alle kommunalbestyrelsesmedlemmer et grundvederlag, der som udgangspunkt er en vederlæggelse af alt kommunalpolitisk arbejde, som udføres af et kommunalbestyrelsesmedlem.

Herudover kan kommunalbestyrelsen dog beslutte at yde udvalgsvederlag, jf. stk. 2. Medlemmet kan endvidere i henhold til anden lovgivning være berettiget til særskilt vederlæggelse, jf. litra b.

Af lovtekniske årsager er det i stk. 1 udtømmende angivet, hvilke aktiviteter hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem omfatter. Opdelingen er sket af hensyn til den nærmere afgrænsning af, dels i hvilke tilfælde et medlem har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og krav på godtgørelse for afholdte udgifter, dels i hvilke tilfælde kommunalbestyrelsen kan tillægge ret hertil, jf. stk. 5, 10 og 11.

Litra a vedrører deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen, økonomiudvalg, de stående udvalg, særlige udvalg nedsat i henhold til § 17, stk. 4, samt underudvalg (de udvalg, der kan nedsættes af økonomiudvalget og de stående udvalg).

Kravet om, at der skal foreligge et møde, indebærer, at samtlige medlemmer af kommunalbestyrelsen, udvalget m.v. skal være indkaldt til det pågældende møde, og medlemmerne af organet skal delta-

ge i en forhandling og træffe beslutning – eller i hvert fald have mulighed herfor. Også deltagelse med observatørstatus er omfattet af bestemmelsen.

Litra b vedrører deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen. Ved afgrænsningen af, om et hverv er omfattet af denne bestemmelse, kan den hidtil gældende praksis vedrørende afgrænsningen af tillægsvederlaget i den gældende § 16 a, stk. 2, være vejledende.

Det er for fuldstændighedens skyld udtrykkeligt anført i bestemmelsen, at der i særlovgivningen for helt specielle og meget tidskrævende hverv, som udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, kan være fastsat bestemmelse om særlig vederlæggelse. Tilsvarende kan der i vedtægter for kommunale fællesskaber, selvejende institutioner m.v., hvori kommunalbestyrelsen er repræsenteret med et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, være fastsat bestemmelse om særlig vederlæggelse.

Litra c vedrører deltagelse i kurser m.v., som er af betydning for varetagelsen af de hverv, der ligger til grund for mødedeltagelsen i henhold til litra a og b. Det er kommunalbestyrelsen, der afgør, om et kursus har en sådan betydning.

Litra d vedrører deltagelse i seminarer, jf. § 9 a.

Litra e vedrører udførelse af andre kommunale hverv end møder, hvor varetagelsen sker efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg. F.eks. kan der være tale om, at en kommunalbestyrelse eller et udvalg anmoder et medlem om at forelægge en kommunal sag for en statslig myndighed, deltage i forhandlinger med andre kommuner, foretage besigtigelse i en bestemt sag eller deltage i borgermøder m.v.

Litra f omfatter alle øvrige aktiviteter, som er forbundet med de kommunale hverv m.v., der er angivet i litra a-e. Under bestemmelsen hører således mødeforberedelse, besigtigelser, tilsynsforretninger, deltagelse i repræsentativt arbejde osv., der ikke finder sted efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, jf. litra e.

Som anført under de almindelige bemærkninger, punkt 2.4.2., bør der ske en generel forbedring af kommunalbestyrelsesmedlemmernes vederlæggelse, målt i kroner og øre.

På baggrund af de forhandlinger, der har været ført med de kommunale organisationer, er det tanken, at indenrigsministeren i en bekendtgørelse vil fastsætte to forskellige beløbstørrelser på henholdsvis 50.000 kr. for samtlige primærkommuner (ekskl. Frederiksberg Kommune og kommuner med magistratsordning) samt Bornholms Amtskommune, og 60.000 kr. for amtskommunerne (ekskl. Bornholms

Amtskommune), Frederiksberg Kommune og primærkommuner med magistratsordning. De nye vederlag vil medføre en forbedring af den gennemsnitlige vederlæggelse, svarende til den regulering, der pr. 1. januar 1994 er gennemført for borgmestrenes vedkommende.

Til stk. 2.

Bestemmelsen om udvalgsvederlag svarer til bestemmelsen i den gældende § 16 a, stk. 2.

Til stk. 3

Der ydes som hidtil diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde til alle kommunalbestyrelsesmedlemmer, herunder den, der på det konstituerende møde vælges til borgmester for den kommende valgperiode, samt til en eventuelt deltagende borgmester for den indeværende valgperiode. Erstatningen ydes også til medlemmer, som (endnu) ikke har valgt eller agter at vælge at modtage sådan erstatning, jf. § 16, stk. 5.

Til stk. 4

Efter de gældende regler kan en kommunalbestyrelse beslutte at godtgøre udgifter til børnepasning afholdt i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv.

I overensstemmelse med opfattelsen hos et flertal i udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, jf. side 66 i betænkningen, foreslås det, at der til kommunalbestyrelsesmedlemmer med børn ydes et vederlagstillæg til dækning af børnepasningsudgifter. Dog foreslås aldersgrænsen for børnene sat til 10 år, og ikke 12 år som foreslået i betænkningen.

Aldersgrænsen på 10 år skal bl.a. ses i sammenhæng med det forhold, at kommunerne typisk lader skolefritidsordningerne omfatte børn i de helt små klasser, således at normalt kun cirka 5 % af børnene i en skolefritidsordning går i 4. klasse og normalt kun cirka 2 % i 5. klasse, mens de tilsvarende tal for børnehaveklasse, 1., 2. og 3. klasse er 26 %, 26 %, 22 % og 16 %. Omkring 90 % af børnene i skolefritidsordningen kommer således fra de 4 første klassetrin.

Den foreslåede aldersgrænse på 10 år er derfor i god overensstemmelse med de aldersgrænser, kommunerne i den sammenhæng har anset for rimelige i relation til behov for børnepasning.

Ud fra hensynet til formålet med ydelsen bør det ikke være afgørende, om det er kommunalbestyrelsesmedlemmets eget barn, som bor i hjemmet, eller om det er et barn af den pågældendes ægtefælle eller samlever. Pasning af børn er et fælles anliggende – det gælder også i forhold til særbørn. Retten til ydel-

sen er derfor ikke betinget af, at kommunalbestyrelsesmedlemmet selv er forælder til det pågældende barn. Et fjernere tilknytningsforhold vil dog ikke give ret til vederlaget.

Hjemlen til afgrænsning af personkredsen vil blive udnyttet til at fastsætte regler, som i hovedtræk svarer til dem, der gælder for udbetaling af børnetilskud og børnefamilieydelse.

Retten til vederlaget vil som udgangspunkt være betinget af, at medlemmet eller dennes ægtefælle/samlever har forældremyndigheden over barnet. Såfremt medlemmet eller ægtefællen/samleveren – uden at have forældremyndigheden – godtgør, at barnet opholder sig mest hos den pågældende, og barnet bor i medlemmets hjem, vil tillægget efter kommunalbestyrelsens beslutning dog alligevel kunne udbetales til medlemmet.

Ved fælles forældremyndighed vil det være en betingelse, at barnet bor mest i medlemmets hjem. Hvis barnet opholder sig lige meget i hvert af sine forældres hjem, vil det være afgørende, om barnet er anmeldt folkeregistret på medlemmets adresse.

Hvis medlemmet (eller ægtefællen/samleveren) har et barn i privat familiepleje, jf. bistanndslovens § 65, vil medlemmet ligeledes få ret til vederlaget.

Der ydes kun ét vederlag til en forælder m.v., uanset om der bor et barn eller flere børn i hjemmet.

Det er tanken, at indenrigsministeren i en bekendtgørelse vil fastsætte tillægsvederlaget til 10.000 kr. Der er herved taget hensyn til, at vederlaget er skattepligtigt.

Til stk. 5

Om baggrunden for forslaget henvises til de almindelige bemærkninger, punkt 2.4.3.

Efter den gældende bestemmelse i § 16 a, stk. 3, kan et medlem vælge i stedet for det faste vederlag at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg, for deltagelse i møder i forbindelse med kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, samt for deltagelse i kurser, hvor udgifterne afholdes af kommunen. Erstatningen ydes for det dokumenterede tab af indtægt, som opstår ved deltagelsen i mødet m.v.

Adgangen til at vælge erstatning for tabt arbejdsfortjeneste foreslås videreført, jf. 4. pkt., således at et medlem i de i stk. 1, litra a-d, anførte situationer har ret til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste mod at give afkald på en del af vederlaget efter stk. 1.

Det er på baggrund af de forhandlinger, der har været ført med de kommunale organisationer, tanken, at indenrigsministeren vil fastsætte det beløb, der skal gives afkald på, til 20.000 kr.

Deltagelse i et seminar afholdt i henhold til § 9 a berettiger til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, da der er pligt til at deltage.

Et flertal af medlemmerne i udvalget om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, jf. side 63 i betænkningen, har ikke fundet det rimeligt, at kommunalbestyrelsesmedlemmer, der af kommunalbestyrelsen er anmodet om at forelægge en sag for en minister eller lignende, ikke efter de gældende regler har mulighed for at få erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

I overensstemmelse hermed foreslås det, jf. 5. pkt., at en kommunalbestyrelse får mulighed for at tillægge et medlem erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med varetagelsen af andre kommunale hverv, som medlemmet af kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg anmodes om at udføre, jf. henvisningen til stk. 1, litra e. Der gives således adgang til at yde erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med udførelsen af hverv på kommunalbestyrelsens eller et udvalgs vegne, selvom der ikke er tale om deltagelse i et møde.

Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning herom fra gang til gang. Beslutning kan imidlertid også træffes med generel virkning, forudsat at det er præcist angivet, hvilke hverv der skal kunne begrunde ydelse af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Maksimum for erstatningen pr. dag hæves fra det tredobbelte til det femdobbelte af diætbløbet. Ved de nuværende diætsatser vil maksimum herefter udgøre 1.600 kr. pr. dag.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste omfatter alle mistede økonomiske ydelser forbundet med fraværet fra arbejdspladsen, herunder feriegodtgørelse, manglende pensionsindbetalinger m.v.

Til stk. 6

Det følger af denne bestemmelse, at en vederlagt udvalgsformand ikke kan modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der udføres af den pågældende i dennes egenskab af udvalgsformand, ligesom en viceborgmester, der modtager fast viceborgmestervederlag, ikke kan modtage erstatning i anledning af tab opstået ved varetagelsen af viceborgmesteropgaver, herunder varetagelse af funktionen som borgmester, jf. § 33. En udvalgsformand kan heller ikke modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med deltagelse i kurser, der vedrører udvalgets forretningsområde.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at et kommunalbestyrelsesmedlem, der modtager honorar, diæter eller anden vederlæggelse f.eks. fra et kommunalt fællesskab eller et aktieselskab eller i medfør af særlovgivning, vil være afskåret fra at modtage erstat-

ning for tabt arbejdsfortjeneste i henhold til stk. 4 for varetagelsen af det pågældende hverv.

Til stk. 7

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til de gældende bestemmelser i § 16, stk. 7, og § 16 a, stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse tillægger dog udvalgsformænd, der ophører med hvervet, ret til efterløn efter nærmere regler fastsat af indenrigsministeren.

Efter de gældende regler er en udvalgsformand ved fratræden ikke tilstrækkeligt økonomisk sikret. Udvalgsformanden kan udskiftes når som helst og er ikke sikret nogen form for efterløn eller anden godtgørelse. Såfremt en udvalgsformand er gået ned i arbejdstid, har frasagt sig lønede hverv eller har ansat medhjælp i sin virksomhed med henblik på varetagelse af formandshvervet, kan den pågældende ved ophør af formandshvervet blive bragt i en vanskelig økonomisk situation.

Det foreslås derfor i overensstemmelse med opfattelsen hos et flertal i udvalget om kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, jf. side 69 i betænkningen, at der tillægges udvalgsformænd efterløn i lighed med den ordning, der gælder for borgmestre, dvs. udbetaling af et beløb ved ophør med hvervet. Derved får en udvalgsformand en bedre mulighed for at kunne tilrettelægge sin arbejdssituation efter de ændrede vilkår.

Efterlønnen vil blive fastsat således, at den svarer til formandens funktionstid i år gange det månedlige udvalgsformandsvederlag – med et maksimum på 3 måneders vederlag.

Da et udvalg til enhver tid kan omkonstituere sig med valg af ny formand, og der således kan ske hyppige skift af formandsposten, findes det nødvendigt, at der stilles betingelse om en bestemt funktionsperiode for at opnå efterløn, f.eks. på 1 år.

Til stk. 8

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 16 a, stk. 6.

Til stk. 9

Bestemmelsen svarer til de gældende bestemmelser i § 16, stk. 8, og § 16 a, stk. 7.

Til stk. 10 og 11

Efter de gældende bestemmelser i § 16, stk. 9, og § 16 a, stk. 8, kan en kommunalbestyrelse beslutte at yde befodringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv.

Efter disse bestemmelser kræves alene, at der er tale om et kommunalt hverv. Der gælder således ikke noget krav om, at udgiften skal være afholdt i forbindelse med mødedeltagelse.

Det antages, at en kommunalbestyrelse herudover – uden udtrykkelig lovhjemmel – har mulighed for at godtgøre andre udgifter afholdt i forbindelse med en persons bestridelse af et kommunalt hverv. Der kan være tale om udgifter til pasning af børn og syge pårørende, fysisk handicappedes nødvendige udgifter til varetagelse af hvervet, telefon- og telefaxudgifter osv.

Det antages endvidere, at en kommunalbestyrelse kan yde anden støtte i forbindelse med varetagelsen af et kommunalt hverv, f.eks. udlån af pc'ere og lokaler m.v.

Med den foreslåede affattelse af stk. 10 og 11 klarlægges hjemlen til at godtgøre udgifter og yde anden bistand til kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Det foreslås i *stk. 10*, at tre godtgørelsestyper skal ydes obligatorisk i forbindelse med et kommunalbestyrelsesmedlems deltagelse i de i *stk. 1*, *litra a-e*, nævnte møder m.v. Et medlem har således krav på at få refunderet de tre opregnede typer udgifter, når udgifterne er etableret i forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v.

I henhold til *litra a* ydes alle kommunalbestyrelsesmedlemmer obligatorisk befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet (merudgifter til logi og forplejning) i forbindelse med deltagelse i møder m.v.

Som hidtil giver bestemmelsen kun adgang til dækning af positive udgifter, dvs. omkostningsdækning. Dette er ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot det sker under hensyn til de faktiske omkostninger.

Efter *litra b* godtgøres de dokumenterede, nødvendige udgifter, der er forbundet med fysisk handicappede kommunalbestyrelsesmedlemmers deltagelse i møder m.v. med henblik på at sikre, at de fysisk handicappede i videst muligt omfang kan deltage på samme vilkår som andre kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Der kan ydes godtgørelse af udgifter til hjælpemidler, særlig sekretærbistand m.v. Som eksempel herpå kan nævnes, at blinde og andre personer, som ikke kan læse almindelig skrift, skal sikres en anden og lige så tilfredsstillende adgang til information via godtgørelse af udgifter til lydband, punktskrift eller bistand til oplæsning. For personer med hørehandicap kan der være tale om godtgørelse af udgifter til tolkebistand.

I nogle tilfælde vil det kunne give anledning til tvivl, om en konkret udgift er nødvendig for den fy-

sisk handicappedes muligheder for at deltage på ordentlige vilkår i de nævnte møder m.v. Der kan imidlertid være tale om, at behovene varierer under hensyn til de lokale forhold. Der må derfor indrømmes kommunalbestyrelsen et vist skøn, navnlig med hensyn til arten og omfanget af ydelserne.

Godtgørelse af denne udgift må endvidere forudsætte, at de almindelige muligheder for at få hjælpemidler m.v. i henhold til den sociale lovgivning er udnyttede.

Efter *litra c* er det obligatorisk at godtgøre de dokumenterede udgifter til pasning af syge, nære pårørende, som det må anses for nødvendigt for et kommunalbestyrelsesmedlem at afholde i forbindelse med den pågældendes deltagelse i møder m.v. Der skal være tale om, at den pågældende passer den syge pårørende og på grund af deltagelsen i møder m.v. er nødsaget til at afholde specielle udgifter til anden pasning af den syge.

Ved nære pårørende forstås medlemmets forældre, børn, søskende, ægtefælle eller en person, med hvem medlemmet i øvrigt lever i fast parforhold.

Stk. 11 omhandler den fakultative mulighed for kommunalbestyrelsen for at træffe beslutning om, at der skal ske godtgørelse af udgifter m.v.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til *1. pkt.* beslutte, at der til medlemmerne i forbindelse med udførelse af aktiviteter nævnt i *stk. 1*, *litra f* – dvs. udførelse af andre aktiviteter end deltagelse i møder og kurser m.v. – skal ydes de godtgørelsestyper, der er angivet i *stk. 10*.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til *2. pkt.* beslutte at godtgøre andre udgifter, som afholdes i forbindelse med et medlems varetagelse af kommunale hverv eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse.

De foreslåede ændringer følger i det væsentlige forslag fra udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår, jf. side 64 – 66 i betænkningen.

Til stk. 12

Bestemmelserne svarer i det væsentlige til de gældende bestemmelser i § 16, *stk. 1*, *1. pkt.*, og § 16, *stk. 4*, og § 16 a, *stk. 5*. At borgmestre og magistratsmedlemmer er undtaget fra retten til godtgørelse af udgifter til pasning af syge, nære pårørende er begrundet i hvervets karakter af fuldtidsbeskæftigelse. Godtgørelse af sådanne udgifter ville i givet fald andrage betydelige summer.

Til nr. 9

Bestemmelsen angår vederlæggelsen af ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Der er stor forskel på arten og omfanget af de kommunale hverv, som ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer udfører. Det er ikke anset for muligt at indføre et fast vederlag for hvert kommunalt hverv, som varetages. For nogle hvervs vedkommende afholdes måske kun et årligt møde af kort varighed, mens der for andre hverv er tale om en hyppig og omfattende indsats.

Det foreslås derfor, at diætordningen opretholdes uændret for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer, som varetager kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen.

Til stk. 1

Som det er tilfældet efter de gældende regler, kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer for varetagelsen af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan træffe sådanne beslutninger i hvert enkelt tilfælde eller i generel form ved vedtagelse af et diætregulativ, men beslutningsretten kan ikke ved delegation overlades til et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg eller forvaltningen.

Muligheden for at tillægge de nævnte ydelser til personer, der er valgt af kommunens borgere, foreslås fjernet, da den er uden praktisk betydning.

Der kan som hidtil ydes diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i et møde og kurser m.v.

For deltagelse i seminarer arrangeret af kommunalbestyrelsen, jf. § 9 a, kan der nu ydes diæter m.v.

Endvidere foreslås indført adgang til at yde diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af andre kommunale hverv, som den pågældende af kommunalbestyrelsen eller et af dennes udvalg anmodes om at udføre.

Til stk. 2

Efter de gældende regler antages havneudvalgsmedlemmer, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, i kommuner med diætordningen at have krav på diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. I kommuner, der har valgt vederlæggelse efter den gældende § 16 a (flervederlagsordningen), modtager havneudvalgsmedlemmerne, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, udvalgsvederlag og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

De foreslåede ændringer i §§ 16 og 16 a nødvendiggør en udtrykkelig bestemmelse, hvorefter de pågældende medlemmer af havneudvalget tillægges

krav på udbetaling af diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for møder i havneudvalget.

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer i det væsentlige til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 5.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer i det væsentligste til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 6. Dog er maksimum for udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste forøget fra det tredobbelte diætbløb til det femdobbelte diætbløb. Forhøjelsen sker for at få overensstemmelse mellem reglerne for ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunalbestyrelsesmedlemmer, jf. bemærkningerne til § 16, stk. 5.

Til stk. 5

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 4.

En person kan således ikke vederlægges to gange for varetagelsen af samme kommunale hverv. Offentligt ansatte kan ikke modtage diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for varetagelse af hverv, der må antages at være en del af de pågældendes embedsgering.

Til stk. 6

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 16, stk. 8.

Til stk. 7 og 8

Det foreslås i stk. 7, at ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer får ret til obligatorisk godtgørelse af de udgiftstyper, der er anført i § 16, stk. 10, når udgifterne er afholdt i forbindelse med deltagelse i møder ved varetagelsen af kommunale hverv og deltagelse i kurser m.v.

Det foreslås endvidere, at de pågældende i forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v. obligatorisk ydes godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Bestemmelsen i stk. 8 omhandler den fakultative mulighed for kommunalbestyrelsen for at træffe beslutning om at yde godtgørelse af udgifter til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til 1. pkt. beslutte, at der til de pågældende i forbindelse med udførelse af aktiviteter nævnt i § 16, stk. 1, litra d-f, skal ydes de godtgørelsestyper, som er angivet i stk. 7.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til 2. pkt. beslutte at godtgøre de pågældende andre udgifter, som de har afholdt i forbindelse med varetagelsen af

kommunale hverv, eller beslutte at yde anden støtte i den forbindelse.

De gældende regler om godtgørelse til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer er ikke helt klare. Det præciseres i de foreslåede nye regler, at der ikke kan udbetales godtgørelse til personer, der ikke er valgt af kommunalbestyrelsen til at varetage kommunale hverv (med undtagelse af personer, der deltager i seminarer eller varetager kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg).

Til nr. 10

Ad § 16 b

Bestemmelsen indebærer en almindelig ret for medlemmer af en kommunalbestyrelse til fravær fra arbejdet til varetagelse af kommunale hverv.

Retten til fravær omfatter både offentligt og privat ansatte lønmodtagere.

Retten til fravær omfatter ikke deltagelse i parti-gruppemøder eller partimøder. Uanset, at deltagelse i sådanne møder er nært forbundet med hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem, er det ikke fundet hensigtsmæssigt at lade retten til fravær også omfatte deltagelse i disse møder. Det bemærkes i denne forbindelse, at det beror helt på de enkelte partigrupper og partiernes egne beslutninger, hvornår sådanne møder skal afholdes. Typisk vil det være muligt ved fastlæggelsen af mødetidspunkter at tage hensyn til de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmers arbejde.

Retten til fravær omfatter deltagelse i egentlige møder samt deltagelse i seminarer og deltagelse i kurser m.v., der er af betydning for udøvelsen af det kommunale hverv. Mødekravet indebærer, at samtlige medlemmer af et udvalg m.v. skal være indkaldt til det pågældende møde, og at medlemmerne af organet skal deltage i en forhandling og træffe beslutning – eller i hvert fald have mulighed herfor. Besigtigelser og tilsynsforretninger er således ikke møder i lovens forstand. Deltagelse i indvielser, receptioner eller lignende repræsentative opgaver falder endvidere uden for bestemmelsens anvendelsesområde. I det omfang kommunalbestyrelsen ved anden lovgivning pålægges at afholde møder, hvori der ikke træffes egentlige beslutninger, finder retten til fravær dog tilsvarende anvendelse.

Hvis fravær efter aftale mellem parterne ikke kan tilvejebringes ved omlægning af arbejdet ydes frihed mod lønafkortning.

Efter *stk. 2* har borgmesteren og medlemmer af en magistrat ikke ret til fravær til varetagelse af det kommunale hverv. Både hvervet som borgmester og

som medlem af en magistrat forudsættes at udgøre en heltidsbeskæftigelse og behandles som sådan i vederlags- og i pensionsmæssig henseende.

Stk. 3 indebærer, at retten til fravær efter *stk. 1* kun kan indskrænkes, når afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler herimod. Der skal i den forbindelse lægges vægt på fraværets omfang og på arbejdsgiverens mulighed for at erstatte den fraværende arbejdskraft. Meget specialiserede arbejdsfunktioner vil ofte være vanskelige at erstatte, og er det ikke muligt at finde en afløser eller tilrettelægge arbejdets udførelse på en anden måde, vil det i sådanne særlige tilfælde derfor kunne være udelukket for lønmodtageren at kræve frihed. Særligt på større arbejdspladser, hvor flere udfører det samme arbejde, vil sådanne situationer imidlertid kun sjældent kunne opstå.

Hvilke undtagelsessituationer der kan begrunde fravigelse af kravet på fravær, giver den hidtidige praksis vedrørende offentligt ansattes ret til tjenestefrihed til varetagelse af offentlige ombud eksempler på. Det er således almindeligt antaget, at visse grupper af offentligt ansatte (fx. inden for sundhedsvæsenet og brandvæsenet) på grund af arbejdets karakter i særlige tilfælde vil være afskåret fra at forlade arbejdspladsen og derfor ikke vil kunne påberåbe sig den allerede eksisterende ret til tjenestefrihed for offentligt ansatte. Kun i sådanne særlige tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse vejer tungere end hensynet til varetagelsen af det kommunale hverv, vil lovens undtagelsesbestemmelse kunne gøres gældende af arbejdsgiver.

Ad § 16 c

Efter denne bestemmelse kan en arbejdsgiver ikke lovligt afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste eller er valgt til en kommunalbestyrelse.

Beskyttelsen mod afskedigelse, fordi vedkommende er »valgt til en kommunalbestyrelse«, omfatter den samlede opgavevaretagelse, der normalt følger af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Således vil bestemmelsen også beskytte mod afskedigelse, selvom afskedigelsen alene er begrundet i, at den pågældende lønmodtager er valgt som medlem af eller som formand for et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg, eller har deltaget i møder i anden sammenhæng, i seminarer eller kurser m.v.

Derimod beskytter bestemmelsen ikke mod afskedigelse, der (reelt) er begrundet i, at den pågældende lønmodtager er valgt som formand for kommunalbestyrelsen eller som medlem af en magistrat. Formanden for kommunalbestyrelsen og medlemmerne af en magistrat vil dog fortsat være beskyttet mod af-

skedigelse, der er begrundet i, at vedkommende er opført på en kandidatliste eller er (gen)valgt til kommunalbestyrelsen.

Ud over den periode, hvor lønmodtageren er medlem af kommunalbestyrelsen, gælder beskyttelsen mod afskedigelse også i den tid forud for et kommunalvalg, hvor den pågældende er opført på en kandidatliste. Herudover omfatter bestemmelsen også den periode efter kommunalvalget, hvor den ny kommunalbestyrelse er valgt, men endnu ikke er tiltrådt.

Ad § 16 d

Bestemmelsen indebærer, at det er arbejdsgiveren, der skal bevise, at en afskedigelse ikke er sket i strid med de foreslåede bestemmelser. Tilsvarende bestemmelser findes i § 16, stk. 4, i lov om ligebehandling af mænd og kvinder (lovbekendtgørelse nr. 875 af 17. oktober 1994) og i § 11, stk. 8, i lov om orlov (lovbekendtgørelse nr. 269 af 15. april 1994).

Efter bestemmelsens *stk. 2* skal en arbejdsgiver, der afskediger en lønmodtager i strid med loven, betale lønmodtageren en godtgørelse.

Efter bestemmelsens *stk. 3* kan godtgørelsen højst udgøre et beløb, der svarer til lønmodtagerens løn i 78 uger beregnet på tidspunktet for afskedigelsen. En tilsvarende beløbsbegrænsning er fastsat i § 16, stk. 3, i lov om ligebehandling af mænd og kvinder.

Godtgørelsen fastsættes under hensyn til, hvor længe lønmodtageren har været ansat hos arbejdsgiveren og sagens omstændigheder i øvrigt. I den forbindelse bemærkes, at håndhævelsen af retten til fravær fra arbejdet må anses for central af hensyn til en ligelig befolkningsmæssig repræsentation i kommunalbestyrelserne. En tilsidesættelse af loven bør på denne baggrund resultere i en betydelig godtgørelse.

Godtgørelsen forudsættes udbetalt som en kapitaliseret engangsydelse.

Twister om lovligheden af en afskedigelse og om godtgørelsens størrelse afgøres ved de almindelige domstole.

Til nr. 11

Bestemmelsen indebærer, at økonomiudvalget og de stående udvalg skal udarbejde årlige mødeplaner. Den tilsigter at gøre det lettere for udvalgsmedlemmerne at tilrettelægge arbejdet og koordinere dette med arbejdet i kommunalbestyrelsen. Det kan være hensigtsmæssigt, at den endelige mødeplan først udarbejdes efter drøftelse i kommunalbestyrelsen, således at der herved kan ske en koordination af udvalgenes og kommunalbestyrelsens arbejde.

Kravet om mødeplan gælder ikke for faste udvalg i magistratskommuner og de udvalg, der er nedsat i

enhold til § 17, stk. 4. I magistratskommuner har de faste udvalg først og fremmest til opgave at afgive betænkning i sager, der henvises til dem af kommunalbestyrelsen. Der er derfor ikke det samme behov for at stille krav om, at disse udvalg selv fastlægger en mødeplan. Tilsvarende vil det ikke være hensigtsmæssigt at stille krav om mødeplan for ad hoc udvalg.

For at undgå, at et flertal fastsætter mødetidspunkter, der er klart uhensigtsmæssige for et mindretal eller enkelte medlemmer, foreslås det, at det enkelte udvalgsmedlem kan kræve, at en af udvalget fastlagt mødeplan forelægges kommunalbestyrelsen, der – ligesom ved et udvalgsmedlems udnyttelse af standsningsretten efter § 23 – vil være forpligtet til at træffe afgørelse.

Til nr. 12

Der er alene tale om en konsekvensændring som følge af forslaget til ændret affattelse af § 20, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 11).

Til nr. 13

Der kan om den foreslåede bestemmelse om regler for varigheden af udvalgsmøder henvises til det tilsvarende forslag for så vidt angår kommunalbestyrelsesmøder, jf. forslaget til § 8, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 2).

Til nr. 14

Efter reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven er en myndigheds interne arbejdsdokumenter som udgangspunkt ikke omfattet af retten til aktindsigt. Dette gælder dog ikke, hvis dokumentet er sendt til eller på anden måde er udleveret til udenforstående. I så fald antages dokumentet at have mistet sin interne karakter. Dette gælder således også i tilfælde af videregivelse til de kommunale tilsynsmyndigheder til brug for udøvelsen af tilsynet, bortset fra i de tilfælde, hvor tilsynssagen netop angår spørgsmålet om aktindsigt i et internt arbejdsdokument.

I overensstemmelse med opfattelsen hos et overvejende flertal i udvalget vedrørende kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v., jf. s. 44 i betænkningen, foreslås det, at interne arbejdsdokumenter ikke ophører med at være interne, alene fordi de som led i en tilsynssag fremsendes til tilsynsmyndigheden. Bortset herfra er reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven ikke foreslået fraveget.

Til nr. 15

Efter de gældende regler modtager tilsynsrådsmedlemmer diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i møder og kurser m.v. samt befordringsgodtgørelse og fraværs-godtgørelse i forbindelse med varetagelse af tilsynsrådshvervet.

Retten til diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i møder og kurser m.v. videreføres. Afgrænsningen af møder svarer til den, som gælder efter § 16, stk. 1.

Det foreslås, at tilsynsrådsmedlemmer i forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v. får ret til de samme godtgørelsestyper, som obligatorisk ydes til ikke-kommunalbestyrelsesmedlemmer i henhold til forslaget til § 16 a, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 9). Derimod vil bestemmelsen i § 16 a, stk. 8, som omhandler kommunalbestyrelsens fakultative mulighed for at træffe beslutning om godtgørelse, ikke kunne bringes i anvendelse i forhold til tilsynsrådsmedlemmer.

Til nr. 16

Til stk. 1

I henhold til § 39, stk. 2, i den kommunale styrelseslov skal en kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om den nærmere udformning af denne redegørelse.

Denne bestemmelse sikrer alene borgerne en orientering om selve årsbudgettet.

I betænkning 1268/1994 er det på denne baggrund blevet anbefalet, at der som supplement hertil indføres en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til over for borgerne at redegøre for målsætningerne for indholdet af de kommunale serviceydelser, herunder den udvikling, der er sket i forhold til de tidligere udmeldte målsætninger.

Kommunalbestyrelsens redegørelse herom vil kunne gives som et led i den eksisterende orientering om årsbudgettet og budgetoverslagene, men der vil også kunne være tale om en selvstændig redegørelse over for borgerne, f. eks. som led i planlægningsarbejdet i kommunen, såfremt dette skønnes mere hensigtsmæssigt.

Efter forslaget skal en redegørelse herom som minimum afgives hvert andet år, således at de udmeldte servicemålsætninger er aktuelle og kan danne grundlag for en løbende debat i kommunen.

Der er ikke i bestemmelsen regler om, hvordan borgerne skal modtage informationen om de kom-

munale serviceydelser. Det vil være naturligt, at orienteringen gives på samme måde som orienteringen om årsbudgettet, dvs. ved at redegørelsen udsendes til borgerne eller indrykkes i den lokale presse.

Til stk. 2

Som anført i bestemmelsens *litra a* skal redegørelsen indledes med en oplysning om, hvorvidt kommunen har formuleret en ligestillingspolitik. Er dette tilfældet, skal de politiske målsætninger, der indgår heri, oplyses i redegørelsen. Er ligestillingspolitikken f.eks. formuleret ved udarbejdelse af en handlingsplan for ligestillingsarbejdet i kommunen, vil kravet om oplysning om målsætningen være opfyldt ved en redegørelse for indholdet af de målsætninger, som følger af handlingsplanen.

I henhold til bestemmelsens *litra b* skal redegørelsen endvidere indeholde oplysninger om den køns-mæssige fordeling i forhold til de enkelte stillingskategorier i den kommunale forvaltning. Denne del af redegørelsen skal vise kønsfordelingen blandt de ansatte fordelt på alle stillingskategorier i den kommunale organisation. Oversigten skal således ikke kun vise, hvor mange mænd og kvinder, der i alt er ansat i kommunen, men skal specifikt vise kønsfordelingen blandt ledere, mellemledere og andre ansatte inden for de enkelte faggrupper, der er repræsenteret blandt kommunens ansatte.

I henhold til bestemmelsens *litra c* skal redegørelsen endelig indeholde oplysning om andre forhold, der skønnes at have betydning for vurderingen af kommunens indsats på ligestillingsområdet. Den enkelte kommune eller amtskommune skal således oplyse om andre ligestillingsinitiativer og andre faktiske oplysninger, end dem, der indgår i redegørelsen i øvrigt.

Hvis der i en kommune eller en amtskommune er konstateret en skarp kønsarbejdsdeling inden for bestemte områder/afdelinger i den kommunale organisation, vil der kunne gives en redegørelse herfor. Det kunne f.eks. være oplysninger om en skarp kønsarbejdsdeling mellem omsorgsområdet (typisk kvindedomineret) og det tekniske område (typisk mandedomineret). I tilknytning hertil kunne der være iværksat initiativer, der målrettet tager sigte på at opløse disse skarpe skel, som ofte vil kunne virke hæmmende på ligestillingsudviklingen i organisationen.

Til nr. 17

Der er tale om en konsekvensændring som følger af, at kommunalbestyrelsesmedlemmer fremtidig vil blive vederlagt og få godtgjort udgifter efter § 16.

Til nr. 18

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede ændringer under nr. 7 og 12.

Til nr. 19

Herved gives kommunalbestyrelsen mulighed for at yde godtgørelse af udgifter m.v. til observatører valgt af andre end kommunalbestyrelsen i samme omfang, som observatører valgt af kommunalbestyrelsen har ret til godtgørelse m.v., jf. forslaget til § 16 a, stk. 7 (lovforslagets § 1, nr. 9).

Ændringen af henvisningen til § 16 er en konsekvens af, at reglerne om ydelse af diæter m.v. nu fremgår af § 16 a.

Til nr. 20

Til stk. 1 og 2

Bestemmelserne giver hjemmel til, at en kommunalbestyrelse vil kunne udpege medlemmer til bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., uanset at selskabet, foreningen, fonden m.v. varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v.

Der er ikke med bestemmelserne tilsigtet nogen udtømmende angivelse af, hvilke juridiske personers ledelser en kommunalbestyrelse vil kunne udpege medlemmer til.

En kommunalbestyrelse er frit stillet med hensyn til, hvem der skal udpeges til medlem af en bestyrelse. Det vil sige, at også andre end medlemmer af kommunalbestyrelsen vil kunne udpeges, ligesom der ikke er krav om bopæl i kommunen.

Der er som nævnt i de almindelige bemærkninger ikke tale om et kommunalt hverv. Medlemmer af kommunalbestyrelsen vil derfor ikke være pligtige efter lovens § 17, stk. 5, til at lade sig udpege efter bestemmelserne til en bestyrelse for et selskab m.v.

Efter § 16 a, stk. 1, kan der alene udbetales diæter m.v. til personer, der varetager kommunale hverv, og der kan således ikke udbetales diæter m.v. til medlemmer af de her omhandlede bestyrelser.

Det er efter bestemmelserne en betingelse for, at en kommunalbestyrelse kan udpege medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., at kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. En sådan interesse vil typisk foreligge, når selskabet, foreningen, fonden m.v. blandt sine opgaver tæller opgaver, som kommunen selv kunne have løst. Det kan dog ikke udelukkes, at en kommune kan have en interesse i den virksomhed, der udøves af et selskab, en forening, en fond m.v., selv i tilfælde, hvor selska-

bet, foreningen, fonden m.v. udelukkende varetager ikke-kommunale opgaver.

Det fremgår af bestemmelserne, at en kommunalbestyrelse ikke må udpege et flertal af medlemmerne i en bestyrelse for et selskab, en forening, en fond m.v. Bestemmelserne er derimod ikke til hinder for, at flertallet i en bestyrelse udgøres af medlemmer, der er udpeget af forskellige kommunalbestyrelser. Bestemmelserne er endvidere ikke til hinder for, at flertallet i en bestyrelse på grund af frafald kan komme til at udgøres af bestyrelsesmedlemmer, der er udpeget af den samme kommunalbestyrelse. I en sådan situation vil kommunalbestyrelsen dog – indtil flertallet i bestyrelsen ikke længere udgøres af medlemmer, som er udpeget af kommunalbestyrelsen – være forhindret i at udpege, herunder genudpege, medlemmer til den pågældende bestyrelse.

Til stk. 3

For et bestyrelsesmedlem, der er udpeget i medfør af bestemmelsen i § 68 a, stk. 1, er udgangspunktet, at bestyrelsesmedlemmet ikke er underlagt kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet. Dette udgangspunkt fraviges dog for så vidt angår beslutninger, der alene vedrører varetagelsen af opgaver, som kommunen selv kan løse. Kommunale bestyrelsens adgang til at udøve instruktionsbeføjelser over et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening eller en fond m.v. gælder således ikke ved beslutninger om blandede spørgsmål, altså spørgsmål der tillige angår varetagelsen af opgaver, kommunen ikke selv ville kunne løse. Som eksempel kan nævnes beslutninger om selskabets, foreningens eller fondens personale- og regnskabsforhold. Det kan endvidere følge af den lovgivning, der gælder for selskabet, foreningen, fonden m.v., at en kommunalbestyrelses adgang til at udøve instruktionsbeføjelse er yderligere begrænset. Der er intet til hinder for, at kommunalbestyrelsen fraskriver sig en ellers bestående adgang til at udøve instruktionsbeføjelser i forhold til et bestyrelsesmedlem.

Et bestyrelsesmedlem, der er udpeget i medfør af bestemmelsen i § 68 a, stk. 2, er ikke underlagt kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet. Dette betyder, at kommunalbestyrelsen ikke har instruktionsbeføjelse over et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening eller en fond m.v., som udelukkende varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse.

Bestyrelsesmedlemmets selvstændige status i forhold til kommunalbestyrelsen indebærer i de tilfælde, hvor den pågældende tillige er kommunalbestyrelsesmedlem, at medlemmet som udgangspunkt vil være inhabilt ved kommunalbestyrelsens behandling

af sager, hvori selskabet, foreningen, fonden m.v. har en særlig interesse, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 3.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har et bestyrelsesmedlem, der er udpeget af en kommunalbestyrelse i medfør af § 68 a, stk. 1 og 2, de samme rettigheder og pligter, som de øvrige medlemmer af bestyrelsen. Dette indebærer bl.a., at det pågældende bestyrelsesmedlem er omfattet af den tavshedspligt, der måtte følge af selskabs-, forenings- eller fondsretlige regler, vedrørende oplysninger, som et bestyrelsesmedlem erfarer under udøvelsen af sit hverv.

Til § 2

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til nr. 3

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Til nr. 4

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4 og 5.

Til nr. 5

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 6.

Til nr. 6

Reglerne om vederlæggelse af borgerrepræsentationens medlemmer er i dag af traditionsbestemte grunde forskellige fra dem, der gælder for kommunalbestyrelsesmedlemmer i landets øvrige kommuner. Til medlemmerne ydes et vederlag, hvis størrelse fastsættes i styrelsesvedtægten. Der er ikke som efter den kommunale styrelseslov adgang til at yde diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Ved forslaget sker en parallelisering af reglerne for vederlæggelse af kommunalpolitikere i Københavns Kommune med de regler, der gælder for landets øvrige kommuner efter den kommunale styrelseslov.

Dog vil den hidtidige ordning med ét samlet vederlag blive bevaret.

Det forudsættes i øvrigt, at vederlæggelsen vil blive forbedret på tilsvarende måde som i landets øvrige kommuner.

For så vidt angår magistratsmedlemmerne bemærkes, at deres vederlagsforhold er reguleret ved regler fastsat i henhold til § 36, og at de foreslåede ændrede regler ikke omfatter magistratsmedlemmer, bortset

fra reglerne om diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde samt reglerne om godtgørelse.

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer i hovedtræk til den gældende § 16, 1. pkt.

Af lovtekniske årsager er det – som i den kommunale styrelseslov – udtømmende angivet, hvilke aktiviteter hvervet som borgerrepræsentationsmedlem omfatter.

Indenrigsministeren bemyndiges i øvrigt som i den kommunale styrelseslov til at fastsætte nærmere regler om vederlaget.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 1).

Til stk. 2

I overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov tillægges borgerrepræsentationens og magistratens medlemmer diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for deltagelse i det konstituerende møde.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 3).

Til stk. 3

Medlemmerne af borgerrepræsentationen tillægges efter forslaget i overensstemmelse med de foreslåede regler for kommunalbestyrelsesmedlemmer i landets øvrige kommuner et særligt vederlag til dækning af børnepasningsudgifter.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 4).

Til stk. 4

I overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov får medlemmerne af borgerrepræsentationen adgang til vælge erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste mod reduktion af det faste vederlag.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 5).

Til stk. 5

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 6).

Til stk. 6

I overensstemmelse med reglerne i den kommunale styrelseslov ydes stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i borgerrepræsentationen diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 8).

Til stk. 7

Princippet i bestemmelsen svarer til den gældende § 16, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 9).

Til stk. 8

Medlemmerne af borgerrepræsentationen foreslås i overensstemmelse med de foreslåede regler for kommunalbestyrelsesmedlemmer i landets øvrige kommuner tillagt ret til godtgørelse af visse udgiftstyper.

Der henvises til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 10).

Til stk. 9

Medlemmerne af borgerrepræsentationen får adgang til godtgørelse af udgifter i ovenstemmelse med de foreslåede regler for kommunalbestyrelsesmedlemmer i landets øvrige kommuner, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 11, 1. pkt.)

Til stk. 10

Den foreslåede ret i stk. 10 og 11 til godtgørelser for medlemmer af magistraten svarer til den, der er foreslået for borgmestre og magistratsmedlemmer i den kommunale styrelseslov, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 12)

Til stk. 11

Bestemmelsen svarer til de foreslåede regler efter den kommunale styrelseslov, jf. bemærkningerne til stk. 10 og § 1, nr. 8 (den kommunale styrelseslovs § 16, stk. 11, 2. pkt.).

Til nr. 7

Bestemmelsen svarer i det hele til den foreslåede bestemmelse i den kommunale styrelseslovs § 16 a (lovforslagets § 1, nr. 9).

I dag har personer, der uden at være medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten i Københavns Kommune varetager kommunale hverv efter valg af borgerrepræsentationen, ikke som i landets øvrige kommuner adgang til at modtage diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Det foreslås, at der også på dette område indføres

en parallelisering med reglerne for landets øvrige kommuner.

Endvidere gives tilsvarende regler om godtgørelse af udgifter forbundet med varetagelsen af sådanne hverv.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 9.

Til nr. 8

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Det bemærkes, at formanden for borgerrepræsentationen har den samme ret til fravær fra arbejdet og den samme beskyttelse mod afskedigelse som de øvrige medlemmer af borgerrepræsentationen.

Til nr. 9

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 14.

Til nr. 10

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 16.

Til nr. 11

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 20.

Til §§ 3 og 4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget til en ændret affattelse af §§ 16 og 16 a i lov om kommunernes styrelse (forslagets § 1, nr. 8 og 9).

Til § 5

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. september 1995. Reglerne om ændret vederlæggelse m.v. træder først i kraft ved førstkommande regnskabsårs begyndelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen indebærer, at der ved beregningen af det generelle tilskud til primærkommuner og amtskommuner i henhold til Det Udvidede Totalbalanceprincip (DUT) ikke foretages regulering for udgifter i medfør af de foreslåede ændrede vederlæggelses- og godtgørelsesregler.

Det bemærkes herved, at der ved regeringens aftale med de kommunale parter om forhøjelse af borgmestervederlag m.v. fra 1. januar 1994 var enighed om, at kommunale udgifter som følge af forhøjelserne ikke skulle medføre regulering af de generelle tilskud.

De kommunale og amtskommunale merudgifter, der er en konsekvens af de ændrede vederlæggelses- og godtgørelsesregler, vil blive taget i betragtning i

forbindelse med de generelle forhandlinger om den kommunale økonomi mellem regeringen og de kommunale parter.

Bilag til f. t. l. vedr. kommunale styrelseslove m.v.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 526 af 22. juni 1993, som æn-
dret ved lov nr. 286 af 27. april 1994, foretages
følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 1, 2. pkt., ændres »stk. 4« til:
»stk. 6«.

2. I § 8 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte
regler om varigheden af sine møder.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 8 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4,
som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte,
at medlemmerne skal have tilsendt sagsmateri-
ale til brug for behandlingen af sagerne, herun-
der eventuelle sagsbeskrivelser og indstillin-
ger. Kommunalbestyrelsen kan endvidere be-
slutte, hvorvidt og på hvilken måde medlem-
merne kan forlange, at der til brug for behand-
lingen af sagerne tilvejebringes oplysninger el-
ler ydes teknisk bistand fra administrationen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 8. Kommunalbestyrelsen træffer beslut-
ning om, når og hvor ordinære møder skal af-
holdes, og der indrykkes i begyndelsen af
hvert regnskabsår bekendtgørelse herom i
den lokale presse efter kommunalbestyrel-
sens bestemmelse. I bekendtgørelsen angives
tillige, på hvilke steder i kommunen der vil
være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af
beslutningsprotokollen, jf. stk. 4. Ordinært
møde afholdes som regel mindst én gang om
måned og bekendtgøres forud i den lokale

presse efter kommunalbestyrelsens bestem-
melse.

Stk. 2. Ekstraordinære møder afholdes, når
borgmesteren finder det fornødent, eller
mindst en tredjedel af medlemmerne forlan-
ger det. Borgmesteren fastsætter tid og sted
for de ekstraordinære møders afholdelse, og
møderne bekendtgøres så vidt muligt forud
for kommunens beboere.

Stk. 3. Borgmesteren giver inden kommu-
nalbestyrelsens møder i videst muligt omfang
medlemmerne underretning om, hvilke sager
der vil komme til behandling på mødet, og
sørger så vidt muligt for, at sagerne og de op-
lysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse
af disse, fremlægges til medlemmernes efter-
syn i et passende tidsrum forinden mødet.
Medlemmerne har med de begrænsninger,
der følger af lovgivningens regler om tavsheds-
pligt, endvidere ret til at gennemse det
fremlagte materiale sammen med personer,
der ikke er medlemmer af kommunalbestyrel-
sen.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil
komme til behandling på kommunalbestyrel-
sens møde, samt en udskrift af beslutnings-
protokollen skal med de begrænsninger, der
følger af lovgivningens regler om tavsheds-
pligt, så vidt muligt være fremlagt et eller fle-
re steder i kommunen.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 9. Ethvert medlem af kommunalbestyrel-
sen har som led i varetagelsen af sit hverv ret
til at gennemse sagsmateriale, der i endelig
form foreligger i kommunens administration.

Stk. 2. Begæring om sagsindsigt efter stk. 1
skal rettes til borgmesteren og angive den sag

eller det materiale i en sag, som ønskes gennemset.

Stk. 3. Borgmesteren kan begrænse retten til sagsindsigt, når det er nødvendigt af hensyn til sagernes ekspedition, eller når en adgang til sagsindsigt i øvrigt vil være forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder.

Stk. 4. Et medlem har ret til efter anmodning at få tilsendt kopi af sagsmateriale, hvori den pågældende har ret til sagsindsigt, jf. stk. 1-3. Kommunalbestyrelsen kan dog fastsætte nærmere retningslinier for udøvelsen af retten til at få tilsendt sagsmateriale, herunder begrænsninger i retten hertil, når dette findes nødvendigt.«

5. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om afholdelse af seminarer for kommunalbestyrelsens medlemmer vedrørende kommunens årsbudget eller andre kommunale anliggender af overordnet betydning. Kommunalbestyrelsens beslutning herom skal så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at andre deltager i eller overværer seminarer.

Stk. 3. På seminarer kan der ikke træffes beslutninger.«

6. I § 10, stk. 1, 2. pkt., udgår: »eller ønskeligt«.

§ 10. Kommunalbestyrelsens møder er offentlige. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver grundlag for dørlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af kommunalbestyrelsen eller formanden.

7. § 15 a ophæves.

§ 15 a. Kommunalbestyrelsens medlemmer skal vederlægges enten efter reglerne i § 16 eller efter reglerne i § 16 a. En nyvalgt kommunalbestyrelse vederlægges efter samme regler som den hidtidige kommunalbestyrelse, medmindre kommunalbestyrelsen på det konstituerende møde eller i første kvartal af funktionsperioden træffer beslutning om ændret vederlæggelse. Endvidere kan kommunalbestyrelsen forud for et regnskabsår og

med virkning fra regnskabsårets begyndelse træffe beslutning om ændret vederlæggelse.

Stk. 2. For deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 6, ydes der diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16.

8. § 16 affattes således:

»§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg samt underudvalg,
- deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- deltagelse i kurser m.v., der af kommunalbestyrelsen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- deltagelse i seminarer, jf. § 9 a,
- varetagelse af andre, nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra kommunalbestyrelsen eller dennes udvalg, og
- udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

Stk. 2. For medlemskab af økonomiudvalg og stående udvalg kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde kommunalbestyrelsens medlemmer udvalgsvederlag. De nærmere regler om udvalgsvederlag fastsættes af indenrigsministeren, som tillige kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen kan yde vederlag for medlemskab af andre udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. For deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 6, ydes der diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a.

Stk. 4. Til et kommunalbestyrelsesmedlem, der har et eller flere børn under 10 år boende i hjemmet, ydes et tillægsvederlag. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tillægsvederlaget og om afgrænsning af kredsen af medlemmer, der skal ydes et sådant vederlag.

Stk. 5. Et medlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for delta-

gelse i de i stk. 1, litra a – d, nævnte møder m.v. Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbeløb, som af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 a, stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Stk. 6. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1, 2 og 4, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Stk. 7. Indenrigsministeren fastsætter regler om ydelse af vederlag og efterløn til formændene for de af kommunalbestyrelsen nedsatte udvalg samt regler om ydelse af vederlag til et medlem, der fungerer som udvalgsformand på grund af formandens fravær.

Stk. 8. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 a, stk. 3 og 4.

Stk. 9. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-8.

Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge, nære pårørende.

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde de i stk. 10 nævnte godtgørelser til kommunalbestyrelsens medlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med kommunalbestyrelsesmedlemmernes deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.

Stk. 12. Til kommunalbestyrelsens formand og magistratsmedlemmer, jf. § 64, kan der ikke

ydes de vederlag, der nævnt i stk. 1, 2 og stk. 4-7, eller den godtgørelse, der er nævnt i stk. 10, litra c.«

§ 16. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer, bortset fra kommunalbestyrelsens formand og de i § 64, stk. 2, nævnte magistratsmedlemmer. Et medlem kan vælge i stedet at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 6, dog således at valget foretages med virkning for ét regnskabsår ad gangen. De nærmere regler om ydelse af vederlag og erstatning fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 2. For deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og i udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, ydes der medlemmerne diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 6.

Stk. 3. Der kan endvidere ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 6, for andre kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen eller kommunens beboere, samt for deltagelse i kurser m.v., der må anses af betydning for udøvelsen af hvervet, herunder af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem.

Stk. 4. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1, for bestridelse af et kommunalt hverv, kan der dog ikke ydes den pågældende diæter eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for møder m.v. i forbindelse med hvervets varetagelse.

Stk. 5. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af diæterne. Disse fastsættes til et bestemt beløb pr. dag, og således at der for dage, hvor varetagelsen af hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes det dobbelte beløb. Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for samme primærkommunes grænser.

Stk. 6. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 2 og 3 kan pr. dag højst udgøre det tredobbelte af diætbeløbet for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 5. Erstatning ydes ikke til medlemmer, der modtager vederlag i henhold til stk. 1.

Stk. 7. Indenrigsministeren fastsætter regler om ydelse af vederlag til formændene for

de af kommunalbestyrelsen nedsatte udvalg samt regler om ydelse af vederlag til et medlem, der fungerer som udvalgsformand på grund af formandens sygdom, ferie eller fravær af anden årsag.

Stk. 8. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-7.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen kan yde befordringsgodtgørelse samt godtgørelse for fraværelse fra hjemstedet i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv.

9. § 16 a affattes således:

»§ 16 a. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v.

Stk. 2. For deltagelse i møder i et havneudvalg, jf. § 19, stk. 2, ydes der til udvalgsmedlemmer, som ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen, diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i stk. 3 og 4.

Stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af diæterne. Diæterne fastsættes til et bestemt beløb pr. dag, og således at der for dage, hvor varetagelsen af hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes det dobbelte beløb. Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for samme primærkommunes grænser.

Stk. 4. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diæteløbet for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 3. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Stk. 5. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Stk. 6. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-4.

Stk. 7. I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., ydes der til den, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen, de i § 16, stk. 10, nævnte godtgø-

relser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at godtgøre de i stk. 7 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af kommunalbestyrelsen deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-f, nævnte aktiviteter. Kommunalbestyrelsen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med deltagelse i de i § 16, stk. 1, nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

§ 16 a. Der ydes et fast vederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer. Et medlem kan vælge i stedet at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, jf. stk. 3, dog således at valget foretages med virkning for ét regnskabsår ad gangen. De nærmere regler om vederlaget og erstatningen fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 2. Der ydes et tillægsvederlag til kommunalbestyrelsens medlemmer for deltagelse i kommunalbestyrelsens møder og varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, samt for deltagelse i kurser m.v. For medlemskab af økonomiudvalg og stående udvalg modtager kommunalbestyrelsesmedlemmer endvidere udvalgsvederlag. De nærmere regler om vederlagene fastsættes af indenrigsministeren, som tillige kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen kan yde vederlag for medlemskab af andre udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Hvor et medlem dokumenterer tabt arbejdsfortjeneste, ydes der ud over de i stk. 2 nævnte vederlag erstatning herfor, såfremt medlemmet ikke modtager det faste vederlag i henhold til stk. 1. Erstatning ydes for deltagelse i møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg, for deltagelse i møder i forbindelse med kommunale hverv, der udføres efter valg af kommunalbestyrelsen, samt for deltagelse i kurser m.v., dersom udgifterne afholdes af kommunen. Erstatningen kan pr. dag dog højst udgøre det tredobbelte af det diæteløb, som af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16, stk. 5.

Stk. 4. Til formændene for udvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelsen, kan der ydes et vederlag, hvis størrelse fastsættes i styrelsesvedtægten. Hvis der ydes et formandsvederlag, kan dette ikke udgøre et beløb, der er

mindre end vederlaget for medlemskab af det pågældende udvalg, jf. stk. 2, 2. pkt. En vederlagt udvalgsformand kan ikke modtage vederlag for medlemskab af det pågældende udvalg. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af vederlag til udvalgsformænd samt regler om ydelse af vederlag til et medlem, der fungerer som udvalgsformand på grund af formandens sygdom, ferie eller fravær af anden årsag.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsens formand og de i § 64, stk. 2, nævnte magistratsmedlemmer kan ikke modtage vederlag eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter stk. 1-4.

Stk. 6. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i kommunalbestyrelsen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16, stk. 2, 5 og 6.

Stk. 7. Ethvert medlem er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-6.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan yde befordringsgodtgørelse samt godtgørelse for fraværelse fra hjemstedet i forbindelse med varetagelsen af kommunale hverv.

10. Efter § 16 a indsættes i kapitel II:

»§ 16 b. Et medlem af kommunalbestyrelsen, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-d, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Formanden for kommunalbestyrelsen og magistratsmedlemmer, jf. § 64, har ikke ret til fravær efter stk. 1.

Stk. 3. Retten til fravær efter stk. 1 omfatter ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

§ 16 c. En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse.

§ 16 d. Afskediges en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et kommunalvalg eller er valgt til en kommunalbestyrelse, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold.

Stk. 2. Afskediges en lønmodtager i strid med § 16 c, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse.

Stk. 3. Godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.«

11. § 20, stk. 1, affattes således:

»Udvalgene udøver deres virksomhed i møder. Økonomiudvalget og hvert stående udvalg træffer for hvert regnskabsår beslutning om, når og hvor udvalgets møder skal afholdes. Udvalgets beslutning om mødeplan kan af ethvert af udvalgets medlemmer forlanges indbragt til afgørelse af kommunalbestyrelsen.«

§ 20. Udvalgene udøver deres virksomhed i møder. De er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Alle beslutninger træffes ved stemmeflertal.

12. I § 20 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Udvalgene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede. Alle beslutninger træffes ved stemmeflertal.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.

13. I § 20, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter 1. pkt.:

»Udvalgene kan fastsætte regler om varigheden af udvalgsmøderne.«

Stk. 2. Udvalgene fastsætter selv deres forretningsorden. For hvert udvalg føres en protokol, hvori udvalgets beslutninger indføres. Beslutningsprotokollen underskrives efter hvert møde af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Ethvert af disse medlemmer kan forlange sin afvigende mening kort tilført beslutningsprotokollen. Ved sager, der af udvalget fremsendes til et andet udvalg, kommunalbestyrelsen eller en anden myndighed, kan ethvert medlem kræve, at modtageren samtidig gøres bekendt med indholdet af protokollen. Det pågældende medlem kan ved sagens fremsendelse ledsage denne med en begrundelse for sit standpunkt.

14. I § 47 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Når tilsynsmyndigheden til brug for udøvelsen af tilsynet modtager arbejdsdoku-

menter, der i henhold til lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven er interne, mister dokumenterne ikke som følge af videregivelsen deres interne karakter.«

15. § 52 affattes således:

»§ 52. I forbindelse med deltagelse i møder og kurser m.v. modtager tilsynsrådets medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse efter reglerne i § 16 a.«

§ 52. Tilsynsrådets medlemmer modtager diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befodringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16.

16. Efter § 61 c indsættes i kapitel VIII:

»§ 62. Kommunalbestyrelsen skal over for kommunens beboere redegøre for indholdet og omfanget af de væsentligste kommunale ydelser, der tilbydes eller vil blive tilbudt kommunens beboere. Redegørelsen skal tillige indeholde oplysninger om de mål, som kommunalbestyrelsen har sat for udviklingen på de pågældende områder. Redegørelsen skal afgives mindst hvert andet år.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal over for kommunens beboere mindst hvert andet år redegøre for situationen med hensyn til ligestillingen mellem kvinder og mænd blandt de kommunalt ansatte. Redegørelsen skal indeholde oplysning om

- a) hvorvidt kommunen har formuleret en ligestillingspolitik og i givet fald det nærmere indhold af denne,
- b) den kønsmæssige fordeling i forhold til de enkelte stillingskategorier, og
- c) andre forhold, der skønnes at have betydning for vurderingen af kommunens indsats på ligestillingsområdet.«

17. I § 65 b, stk. 2, ændres »§§ 16 og 16 a« til: »§ 16«.

Stk. 2. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om styrelsen af kommuner, der styres efter reglerne i § 65 og § 65 a, herunder regler om vederlag m.v., der fraviger reglerne i §§ 16 og 16 a.

18. I § 65 c, stk. 1, ændres »§§ 15 a – 18, § 19,

stk. 1, § 20, stk. 3 og 4« til: »§ 16, § 16 a, § 17, § 18, § 19, stk. 1, § 20, stk. 4 og 5«.

§ 65 c. Med indenrigsministerens godkendelse kan en kommunalbestyrelse i styrelsesvedtægten fastsætte regler gældende for en valgperiode, der afviger fra reglerne i denne lovs §§ 15 a-18, § 19, stk. 1, § 20, stk. 3 og 4, §§ 21, 22, 27, 28, 37, 38 og § 45, stk. 1 og 2.

19. I § 65 d, stk. 1, ændres »befodringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16« til: »godtgørelse af udgifter og ydelse af anden støtte efter reglerne i § 16 a«.

§ 65 d. En kommunalbestyrelse kan træffe bestemmelse om nedsættelse af lokaludvalg, herunder om henlæggelse af beslutningskompetence til lokaludvalgene i nærmere angivne kommunale anliggender. Lokaludvalgenes medlemmer vælges af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at et antal observatører deltager i lokaludvalgenes møder, samt at observatørerne modtager diæter, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og befodringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16.

20. Efter § 68 indsættes:

»§ 68 a. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der varetager opgaver, som kommunen selv kan løse, uanset at selskabet, foreningen, fonden m.v. også varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Kommunalbestyrelsen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der udelukkende varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Kommunalbestyrelsen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 1, er ikke undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af

hvervet for så vidt angår varetagelsen af opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, eller i det omfang dette i øvrigt følger af den lovgivning, der gælder for vedkommende selskab, forening, fond m.v. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 2, er ikke undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger ved udøvelsen af hvervet.«

§ 2

I lov om Københavns kommunes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 527 af 22. juni 1993, som ændret ved lov nr. 286 af 27. april 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 8, stk. 1, 2. pkt, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

2. I § 8 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Borgerrepræsentationen kan fastsætte regler om varigheden af sine møder.«
Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 8 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Borgerrepræsentationen kan beslutte, at medlemmerne skal have tilsendt sagsmateriale til brug for behandlingen af sagerne, herunder eventuelle sagsbeskrivelser og indstillinger. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte, hvorvidt og på hvilken måde medlemmerne kan forlange, at der til brug for behandlingen af sagerne tilvejebringes oplysninger eller ydes teknisk bistand fra administrationen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

§ 8. Borgerrepræsentationen træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der indrykkes i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige, på hvilke steder i kommunen der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jf. stk. 4. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden og bekendtgøres forud i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse.

Stk. 2. Ekstraordinære møder afholdes, når formanden finder det fornødent, eller mindst

en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Formanden fastsætter tid og sted for de ekstraordinære møders afholdelse, og møderne bekendtgøres så vidt muligt forud.

Stk. 3. Formanden giver inden møderne i videst muligt omfang borgerrepræsentationens og magistratens medlemmer underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet, og sørger så vidt muligt for, at sagerne og de oplysninger, der er tilvejebragt til bedømmelse af disse, fremlægges til medlemmernes eftersyn i et passende tidsrum forinden mødet. Medlemmerne har med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, endvidere ret til at gennemse det fremlagte materiale sammen med personer, der ikke er medlemmer af borgerrepræsentationen.

Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på borgerrepræsentationens møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i kommunen.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Ethvert medlem af borgerrepræsentationen har som led i varetagelsen af sit hverv ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

Stk. 2. Begæring om sagsindsigt efter stk. 1 skal rettes til overborgmesteren eller vedkommende borgmester, jf. § 29, og angive den sag eller det materiale i en sag, som ønskes gennemset.

Stk. 3. Overborgmesteren eller borgmesteren kan begrænse retten til sagsindsigt, når det er nødvendigt af hensyn til sagernes ekspedition, eller når en adgang til sagsindsigt i øvrigt vil være forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder.

Stk. 4. Et medlem har ret til efter anmodning at få tilsendt kopi af sagsmateriale, hvori den pågældende har ret til sagsindsigt, jf. stk. 1-3. Borgerrepræsentationen kan dog fastsætte nærmere retningslinier for udøvelsen af retten til at få tilsendt sagsmateriale, herunder begrænsninger i retten hertil, når dette findes nødvendigt.

§ 8 b. Borgerrepræsentationen kan træffe beslutning om afholdelse af seminarer for bor-

gerrepræsentationens og magistratens medlemmer vedrørende kommunens årsbudget eller andre kommunale anliggender af overordnet betydning. Borgerrepræsentationens beslutning herom skal så vidt muligt træffes i forbindelse med fastlæggelsen af mødeplanen, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen kan tillade, at andre deltager i eller overværer seminarer.

Stk. 3. På seminarer kan der ikke træffes beslutninger.«

5. I § 9, stk. 1, 2. pkt., udgår: »eller ønskeligt«.

§ 9. Borgerrepræsentationens møder er offentlige. Borgerrepræsentationen kan bestemme, at en sag skal behandles for lukkede døre, når dette findes nødvendigt eller ønskeligt på grund af sagens beskaffenhed. Spørgsmålet om, hvorvidt en sag giver anledning til dærlukning, forhandles for lukkede døre, hvis dette bestemmes af borgerrepræsentationen eller formanden.

6. § 16 affattes således:

»§ 16. Der ydes borgerrepræsentationens medlemmer et fast vederlag, hvis størrelse fastsættes i styrelsesvedtægten. Indenrigsministeren fastsætter i øvrigt nærmere regler om vederlaget. Vederlaget omfatter medlemmernes

- a) deltagelse i møder i borgerrepræsentationen og dennes udvalg,
- b) deltagelse i møder i forbindelse med varetagelse af kommunale hverv, der udføres efter valg af borgerrepræsentationen, medmindre der på andet grundlag er fastsat bestemmelse om særskilt vederlæggelse,
- c) deltagelse i kurser m.v., der af borgerrepræsentationen anses for at have betydning for varetagelsen af de under litra a og b nævnte hverv,
- d) deltagelse i seminarer, jf. § 8 b,
- e) varetagelse af andre, nærmere angivne kommunale hverv efter anmodning fra borgerrepræsentationen, og
- f) udførelse af andre aktiviteter i forbindelse med de under litra a-e nævnte møder m.v.

Stk. 2. For deltagelse i det konstituerende møde, jf. § 4, ydes der diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 b.

Stk. 3. Til et borgerrepræsentationsmedlem, der har et eller flere børn under 10 år boende i

hjemmet, ydes et tillægsvederlag. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om tillægsvederlaget og om afgrænsning af kredsen af medlemmer, der skal ydes et sådant vederlag.

Stk. 4. Et borgerrepræsentationsmedlem kan vælge at modtage erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste. I så fald reduceres det faste vederlag. Valget foretages med virkning for et regnskabsår ad gangen. Erstatning ydes for deltagelse i de i stk. 1, litra a – d, nævnte møder m.v. Herudover kan borgerrepræsentationen beslutte at yde erstatning til et medlem for udførelse af de i stk. 1, litra e, nævnte aktiviteter. Erstatningen kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbeløb, som af indenrigsministeren er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. § 16 b, stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen, herunder om reduktion af det faste vederlag.

Stk. 5. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag, bortset fra ydelser efter stk. 1 og 3, for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med hvervets varetagelse.

Stk. 6. Til stedfortrædere, der indkaldes til at deltage i enkelte møder i borgerrepræsentationen, jf. § 14, stk. 3, og § 15, stk. 1, ydes diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste efter reglerne i § 16 b, stk. 2 og 3.

Stk. 7. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-6.

Stk. 8. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til borgerrepræsentationsmedlemmer

- a) befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet,
- b) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter forbundet med et fysisk handicap, og
- c) godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til pasning af syge, nære pårørende.

Stk. 9. Borgerrepræsentationen kan beslutte at yde de i stk. 8 nævnte godtgørelser til medlemmer af borgerrepræsentationen i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v. ydes der til medlemmer af magistraten godtgørelse efter stk. 8, litra a og b. Borgerrepræsentationen kan

endvidere beslutte at yde disse godtgørelser til magistratsmedlemmer i forbindelse med udførelse af de i stk. 1, litra f, nævnte aktiviteter.

Stk. 11. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med borgerrepræsentations- og magistratsmedlemmers deltagelse i de i stk. 1 nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

§ 16. Der ydes borgerrepræsentationens medlemmer et vederlag, hvis størrelse fastsættes i styrelsesvedtægten. Ethvert medlem er forpligtet til at modtage den fastsatte godtgørelse.

7. Efter § 16 a indsættes:

»§ 16 b. Borgerrepræsentationen kan beslutte at yde diæter og erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste til den, som uden at være medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten deltager i de i § 16, stk. 1, litra a-e, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter størrelsen af diæterne. Diæterne fastsættes til et bestemt beløb pr. dag, og således at der for dage, hvor varetagelsen af hvervet beslaglægger mere end 4 timer, ydes det dobbelte beløb. Ved beregningen af den tid, varetagelsen af hvervet beslaglægger, medtages også den tid, der er fornøden til at rejse til og fra det sted, hvor hvervet udføres, medmindre hele rejsen foregår inden for Københavns Kommunes grænser.

Stk. 3. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af diætbeløbet for møder af ikke over 4 timers varighed, jf. stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om ydelse af erstatningen.

Stk. 4. Er der tillagt nogen særligt honorar eller vederlag for varetagelse af et kommunalt hverv, kan der ikke ydes den pågældende diæter og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse hermed.

Stk. 5. Enhver er forpligtet til at modtage de ydelser, der tilkommer den pågældende efter reglerne i stk. 1-3.

Stk. 6. I forbindelse med deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-c, nævnte møder m.v., ydes der til den, der ikke er medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten, de i § 16, stk. 8, nævnte godtgørelser samt godtgørelse af dokumenterede, nødvendige udgifter til børnepasning.

Stk. 7. Borgerrepræsentationen kan beslutte at godtgøre de i stk. 6 nævnte udgifter til den, der uden at være medlem af borgerrepræsentationen eller magistraten deltager i de i § 16, stk. 1, litra d-f, nævnte aktiviteter. Borgerrepræsentationen kan endvidere beslutte at godtgøre andre udgifter, som er forbundet med deltagelse i de i § 16, stk. 1, nævnte møder m.v., eller beslutte at yde anden støtte i forbindelse hermed.«

8. Efter § 16 b indsættes i kapitel II:

»§ 16 c. Et medlem af borgerrepræsentationen, der er lønmodtager, har ret til fravær fra arbejdet i det omfang, det er nødvendigt af hensyn til deltagelse i de i § 16, stk. 1, litra a-d, nævnte møder m.v.

Stk. 2. Retten til fravær efter stk. 1 omfatter ikke tilfælde, hvor afgørende hensyn til arbejdets varetagelse taler imod, at der indrømmes ret til fravær.

§ 16 d. En arbejdsgiver må ikke afskedige en lønmodtager, fordi denne er opført på en kandidatliste til et valg til borgerrepræsentationen eller er valgt til borgerrepræsentationen.

§ 16 e. Afskediges en lønmodtager, der er opført på en kandidatliste til et valg til borgerrepræsentationen eller er valgt til borgerrepræsentationen, påhviler det arbejdsgiveren at godtgøre, at afskedigelsen ikke skyldes disse forhold.

Stk. 2. Afskediges en lønmodtager i strid med § 16 d, skal arbejdsgiveren betale en godtgørelse.

Stk. 3. Godtgørelsen, der ikke kan overstige 78 ugers løn, fastsættes under hensyn til lønmodtagerens ansættelsestid og sagens omstændigheder i øvrigt.«

9. I § 45 indsættes som stk. 2:

»*Stk. 2.* Når indenrigsministeren til brug for udøvelsen af tilsynet modtager arbejdsdokumenter, der i henhold til lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven er interne, mister dokumenterne ikke som følge af videregivelsen deres interne karakter.«

10. Efter § 49 indsættes:

»§ 49 a. Borgerrepræsentationen skal over for kommunens beboere redegøre for indholdet og omfanget af de væsentligste kommunale

ydelse, der tilbydes eller vil blive tilbudt kommunens beboere. Redegørelsen skal tillige indeholde oplysninger om de mål, som borgerrepræsentationen har sat for udviklingen på de pågældende områder. Redegørelsen skal afgives mindst hvert andet år.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen skal over for kommunens beboere mindst hvert andet år redegøre for situationen med hensyn til ligestillingen mellem kvinder og mænd blandt de kommunalt ansatte. Redegørelsen skal indeholde oplysning om

- a) hvorvidt kommunen har formuleret en ligestillingspolitik og i givet fald det nærmere indhold af denne,
- b) den kønsmæssige fordeling i forhold til de enkelte stillingskategorier, og
- c) andre forhold, der skønnes at have betydning for vurderingen af kommunens indsats på ligestillingsområdet.«

11. Efter § 51 a indsættes:

»§ 52. Borgerrepræsentationen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der varetager opgaver, som kommunen selv kan løse, uanset at selskabet, foreningen, fonden m.v. også varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Borgerrepræsentationen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 2. Borgerrepræsentationen kan udpege et eller flere medlemmer af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der udelukkende varetager opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, såfremt kommunen har en interesse i den virksomhed, der udøves af selskabet, foreningen, fonden m.v. Borgerrepræsentationen må ikke udpege et flertal af medlemmerne i en sådan bestyrelse.

Stk. 3. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 1, er ikke undergivet borgerrepræsentationens beslutninger ved udøvelsen af hvervet for så vidt angår varetagelsen af opgaver, som kommunen ikke selv kan løse, eller i det omfang dette i øvrigt følger af den lovgivning, der gælder for vedkommende selskab, forening, fond m.v. Et medlem af bestyrelsen for et selskab, en forening, en fond m.v., der er udpeget i medfør af stk. 2, er ikke undergivet

borgerrepræsentationens beslutninger ved udøvelsen af hvervet.«

§ 3

I lov nr. 1054 af 23. december 1992 om civilt beredskab foretages følgende ændringer:

1. I § 9, *stk. 3*, ændres »Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-3 og 5,« til: »Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-4 og 6,«.

2. § 9, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2 og § 11, stk. 1, eller den fælles beredskabskommission, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, kan beslutte, at der ydes beredskabskommissionens medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af beredskabskommissionen. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af Københavns Magistrat ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning.«

§ 9. — — —

Stk. 3. Reglerne i § 11, stk. 1, § 20, stk. 1-3 og 5, § 21, § 22, § 28, § 29, stk. 1, 2 og 4, § 61, stk. 1-5, og § 61 b, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse på beredskabskommissionen og dens medlemmer.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen, jf. stk. 2, og § 11, stk. 1, eller den fælles beredskabskommission, jf. § 10, stk. 2, og § 11, stk. 2, kan beslutte, at der ydes beredskabskommissionens medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16 i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af beredskabskommissionen. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, der modtager tillægsvederlag efter § 16 a i den kommunale styrelseslov, samt borgmestre og magistratsmedlemmer ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning.

§ 4

I den sociale styrelseslov, jf. lovbekendtgørelse nr. 552 af 10. juli 1991, som ændret senest ved lov nr. 448 af 1. juni 1994, affattes § 6, stk. 8, således:

»Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes udvalgets medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og udgiftsgodtgørelse efter reglerne i § 16 a i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af udvalget. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer og medlemmer af Københavns Magistrat ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning. Udgifterne ved udvalgets virksomhed afholdes af kommunen.«

§ 6. ---

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes udvalgets medlemmer diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. efter reglerne i § 16 i lov om kommunernes styrelse. En beslutning efter 1. pkt. skal omfatte alle medlemmer af udvalget. Dog kan kommunalbestyrelsesmedlemmer, der modtager til lægsvederlag efter § 16 a i den kommunale styrelseslov, borgmestre og magistratsmedlemmer ikke modtage diæter, ligesom kommunalt og statsligt ansatte ikke kan modtage diæter, når varetagelsen af hvervet er et led i de pågældendes embedsgerning. Udgifterne ved udvalgets virksomhed afholdes af kommunen.